

EBA/GL/2021/06

ESMA35-36-2319

2021 m. liepos 2 d.

Gairės

dėl valdymo organo narių ir pagrindines
funkcijas atliekančių asmenų
tinkamumo vertinimo

1. Pareiga laikytis gairių ir teikti pranešimus

Šių gairių statusas

1. Šios gairės parengtos pagal Europos priežiūros institucijų (toliau – EPI) reglamentų¹ 16 straipsnį. Pagal 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos privalo dėti visas pastangas, siekdamas laikytis šių gairių.
2. Šiose gairėse aprašoma tinkama Europos finansų priežiūros sistemoje vykdytinos priežiūros praktika ir tai, kaip turėtų būti taikoma Sąjungos teisė. Kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, turėtų jų laikytis, atitinkamai įtraukdamos jas į savo priežiūros praktiką (pvz., iš dalies pakeisdamos savo teisinę sistemą arba priežiūros procesus), įskaitant tuos atvejus, kai gairės pirmiausia skiriamos įstaigoms.

Pranešimo reikalavimai

3. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį ir Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos iki [28.12.2021] privalo EBI ir ESMA pranešti, ar laikosi arba ketina laikytis šių gairių, arba nurodyti nesilaikymo priežastis. Jei kompetentinga institucija pranešimo iki šio termino nepateiks, EBI ir ESMA laikys, kad ji gairių nesilaiko. Pranešimai turėtų būti siunčiami adresu compliance@eba.europa.eu, pateikiant EBI interneto svetainėje paskelbtą formą su referenciniu kodu „EBA/GL/2021/06“, ir adresu managementbody.guidelines@esma.europa.eu, pateikiant ESMA interneto svetainėje paskelbtą formą su referenciniu kodu „ESMA35-36-23198“. Pranešimus turėtų teikti asmenys, turintys reikiamus įgaliojimus pranešti apie gairių laikymąsi savo kompetentingos institucijos vardu. Apie visus gairių laikymosi pasikeitimus taip pat būtina pranešti EBI ir ESMA.
4. Pranešimai bus skelbiami EBI interneto svetainėje pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį ir ESMA interneto svetainėje pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 16 straipsnio 3 dalį.

¹ Dėl ESMA – 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB.

Dėl EBI – 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB.

2. Dalykas, taikymo sritis ir sąvokų apibrėžtys

Dalykas

5. Šiose gairėse, vadovaujantis Direktyvos 2013/36/ES² 91 straipsnio 12 dalimi ir Direktyvos 2014/65/ES³ 9 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, išsamiau paaiškinami valdymo organų narių tinkamumo reikalavimai, ypač pakankamo skiriamo laiko, valdymo organo nario sąžiningumo, dorumo ir savarankiškumo, valdymo organo pakankamų kolektyvinių žinių, gebėjimų ir patirties, pakankamų žmogiškųjų ir finansinių išteklių, skiriamų šių narių įvadiniam ir vėlesniam mokymui, sąvokos. Pagal pirmiau nurodytus straipsnius taip pat paaiškinama įvairovės, į kurią turi būti atsižvelgiama atrenkant valdymo organo narius, sąvoka.
6. Šiose gairėse taip pat paaiškinami vidaus kontrolės funkcijų vadovų ir vyriausiųjų finansininkų, kurie nėra valdymo organo nariai, tinkamumo aspektai ir kitų pagrindines funkcijas atliekančių asmenų, jei įstaigos juos išskiria pagal rizikos vertinimu pagrįstą metodą, taikydamos Direktyvos 2013/36/ES 74 ir 88 straipsniuose, Direktyvos 2014/65/ES 9 straipsnio 3 ir 6 dalyse ir 16 straipsnio 2 dalyje nurodytas valdymo priemones, tinkamumo aspektai, taip pat paaiškinami reikalavimai dėl su tuo susijusių vertinimo procesų, valdymo politikos ir praktikos, įskaitant tam tikriems priežiūros funkciją atliekančio valdymo organo nariams taikomą nepriklausomumo principą.

Adresatai

7. Šios gairės skirtos kompetentingoms institucijoms, kaip apibrėžta Reglamento Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 dalies i punkte ir Reglamento Nr. 1095/2010 4 straipsnio 3 dalies i punkte, finansų įstaigoms, kaip apibrėžta minėto reglamento 4 straipsnio 1 dalyje, kurios pagal Direktyvos 2013/36/ES 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte pateiktą apibrėžtį ir atsižvelgiant į minėtos direktyvos 3 straipsnio 3 dalį taikant Direktyvą 2013/36/ES yra laikomos įstaigomis, ir finansų rinkos dalyviams, kaip apibrėžta Reglamento Nr. 1095/2010 4 straipsnio 1 dalyje, kurie pagal Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte pateiktą apibrėžtį yra laikomi investicinėmis įmonėmis (toliau – įstaigos).

³ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (nauja redakcija) (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

Taikymo sritis

8. Šios gairės taikomos visoms jose apibrėžtoms įstaigoms, nebent konkrečiai nurodomos KRD įstaigos arba atitinkamos įstaigos.
9. KRD įstaigos, kurioms taikoma Direktyva 2013/36/ES, turėtų laikytis šių gairių individualiai, iš dalies konsoliduotai ir konsoliduotai, įskaitant jų patronuojamąsias įmones, kurioms Direktyva 2013/36/ES nėra taikoma, net jeigu jos yra įsteigtos trečiojoje šalyje, įskaitant lengvatinių mokesčių zonų finansų centrus, kaip nurodyta minėtos direktyvos 109 straipsnyje.
10. Šios gairės taikomos visoms esamoms valdybų struktūroms, neteikiant pirmenybės jokiai konkrečiai struktūrai. Gairėmis nekeičiamas bendras kompetencijų paskirstymas pagal nacionalinę bendrovių teisę. Todėl jos turėtų būti taikomos neatsižvelgiant į valstybėse narėse veikiančias valdybų struktūras (monistinę, dualistinę ir (arba) kitas). Laikytina, kad valdymo organas, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/36/ES 3 straipsnio 1 dalies 7 ir 8 punktuose, atlieka valdymo (vykdomąją) ir priežiūros (nevykdomąją) funkcijas⁴.
11. Sąvokos „valdymo funkciją atliekantis valdymo organas“ ir „priežiūros funkciją atliekantis valdymo organas“ šiose gairėse vartojamos nenurodant konkrečios valdymo struktūros, todėl tais atvejais, kai minima valdymo (vykdomoji) arba priežiūros (nevykdomoji) funkcija, reikėtų suprasti, kad kalbama apie už tą funkciją pagal nacionalinę teisę atsakingus organus arba valdymo organo narius.
12. Valstybėse narėse, kuriose valdymo organas kai kurias arba visas vykdomąsias funkcijas perduoda asmeniui ar vidaus vykdomajam organui (pvz., generaliniam direktoriui, valdymo grupei ar vykdomajam komitetui), šias vykdomąsias funkcijas pagal perduotą įgaliojimą atliekantys asmenys laikytini valdymo organo valdymo funkciją atliekančiais asmenimis. Visais atvejais, kai šiose gairėse minimas valdymo funkciją atliekantis valdymo organas, reikėtų suprasti, kad ši sąvoka reiškia ir vykdomojo organo narius arba generalinį direktorių, kaip apibrėžta šiose gairėse, net jei jie pagal nacionalinę teisę nebuvo pasiūlyti arba paskirti oficialiais įstaigos valdymo organo arba organų nariais.
13. Valstybėse narėse, kuriose kai kurias šiose gairėse valdymo organui priskiriamas pareigas tiesiogiai vykdo ne valdymo organas, bet įstaigos akcininkai, nariai arba savininkai, įstaigos turėtų užtikrinti, kad šios pareigos ir su jomis susiję sprendimai, kiek įmanoma, būtų vykdomi laikantis valdymo organui taikomų gairių.
14. Šiose gairėse vartojamos generalinio direktoriaus, vyriausiojo finansininko ir pagrindines funkcijas atliekančio asmens sąvokų apibrėžtys tėra funkcinės ir nereiškia, kad tokie pareigūnai turi būti paskirti arba tokios pareigybės turi būti sukurtos, nebent to reikalaujama pagal atitinkamus ES arba nacionalinės teisės aktus.

⁴ Taip pat žr. Direktyvos 2013/36/ES 56 konstatuojamąją dalį.

15. Visais atvejais, kai šiose gairėse minima „rizika“, reikėtų suprasti, kad ši sąvoka taip pat apima pinigų plovimo, teroristų finansavimo riziką ir aplinkos, socialinius bei valdymo rizikos veiksnius.

Apibrėžtys

16. Jei nenurodyta kitaip, Direktyvoje 2013/36/ES, Reglamente (ES) Nr. 575/2013 ir Direktyvoje 2014/65/ES vartojamos ir apibrėžtos sąvokos šiose gairėse turi tokią pačią reikšmę. Šiose gairėse taip pat vartojamos toliau apibrėžtos sąvokos:

Įstaigos	Įstaigos, apibrėžtos Direktyvos 2013/36/ES 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte, taip pat atsižvelgiant į minėtos direktyvos 3 straipsnio 3 dalį, ir investicinės įmonės, apibrėžtos Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte.
KRD įstaigos	Įstaigos, apibrėžtos Direktyvos 2013/36/ES 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte, taip pat atsižvelgiant į minėtos direktyvos 3 straipsnio 3 dalį, investicinės įmonės, apibrėžtos Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte, kurioms taikoma Direktyvos 2019/2034 2 straipsnio 2 dalis.
Atitinkamos įstaigos	Įstaigos, apibrėžtos Direktyvos 2013/36/ES 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte, taip pat atsižvelgiant į minėtos direktyvos 3 straipsnio 3 dalį, ir investicinės įmonės, apibrėžtos Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte, kurios atitinka ne visas sąlygas, kad pagal Reglamento (ES) 2019/2033 12 straipsnio 1 dalį būtų laikomos mažomis ir tarpusavio sąsajų neturinčiomis investicinėmis įmonėmis.
Svarbios KRD įstaigos	KRD įstaigos, nurodytos Direktyvos 2013/36/ES 131 straipsnyje (pasaulinės sisteminės svarbos įstaigos, angl. G-SII), kitos sisteminės svarbos įstaigos (angl. O-SII) ir, atitinkamai atvejais, kitos KRD įstaigos, kurias nustatė kompetentinga institucija arba kurios buvo nustatytos pagal nacionalinę teisę, įvertinus įstaigų dydį, vidaus organizacinę struktūrą, veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą, o taikant Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnį – vieną iš pirmiau išdėstytų sąlygų atitinkančios finansų kontroliuojančiosios bendrovės ir mišrią veiklą vykdančios finansų kontroliuojančiosios bendrovės.
Biržinės atitinkamos įstaigos ir biržinės įstaigos	Atitinkamos įstaigos arba įstaigos, kurių finansinėmis priemonėmis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje vienoje arba keliose valstybėse narėse ir kurios yra

įtrauktos į ESMA pagal Direktyvos 2014/65/ES⁵ 56
straipsnį paskelbtiną sąrašą.

Darbuotojai	Visi įstaigos ir į jos konsolidavimą įtrauktų patronuojamųjų įmonių, įskaitant patronuojamąsias įmones, kurioms netaikoma Direktyva 2013/36/ES, darbuotojai ir visi jų valdymo ir priežiūros funkcijas atliekančių valdymo organų nariai.
Tinkamumas	Tai, kiek asmuo laikomas turinčiu gerą reputaciją ir, individualiai bei kolektyviai su kitais asmenimis, pakankamai žinių, gebėjimų ir patirties savo pareigoms atlikti. Tinkamumas taip pat reiškia kiekvieno asmens sąžiningumą, dorumą, savarankiškumą ir galimybę skirti pakankamai laiko savo pareigoms atlikti.
Narys	Pasiūlytas arba paskirtas valdymo organo narys.
Generalinis direktorius	Už visos įstaigos verslo veiklos valdymą ir kontrolę atsakingas asmuo.
Pagrindines funkcijas atliekantys asmenys	Asmenys, kurie turi reikšmingą įtaką įstaigos valdymui, bet nėra valdymo organo nariai arba generaliniai direktoriai. Prie jų priskiriami vidaus kontrolės funkcijų vadovai ir vyriausiasis finansininkas, kurie nėra valdymo organo nariai, ir kiti pagrindines funkcijas atliekantys asmenys, jei atitinkamos įstaigos, taikydamos rizikos vertinimu pagrįstą metodą, yra juos išskyrusios. Prie kitų pagrindines funkcijas atliekančių asmenų gali būti priskiriami svarbių verslo linijų, Europos ekonominės erdvės ir (arba) Europos laisvosios prekybos asociacijos filialų, trečiosiose šalyse esančių patronuojamųjų įmonių ir kitų vidaus funkcijų vadovai.
Vidaus kontrolės funkcijų vadovai	Aukščiausio hierarchinio lygmens asmenys, atsakingi už veiksmingą savarankiškų rizikos valdymo, atitikties užtikrinimo ir vidaus audito funkcijų vykdytojų kasdienės veiklos valdymą.
Vyriausiasis finansininkas	Asmuo, kuriam tenka bendra atsakomybė už visos šios veiklos: finansinių išteklių valdymo, finansų planavimo ir finansinės atskaitomybės, valdymą.
Prudencinis konsolidavimas	Direktyvoje 2013/36/ES ir Reglamente (ES) Nr. 575/2013 nustatytų prudencinių taisyklių taikymas konsoliduotu arba iš dalies konsoliduotu lygmeniu pagal Reglamento

⁵ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

(ES) Nr. 575/2013 pirmos dalies II antraštinės dalies
2 skyrių.

Konsoliduojančioji įstaiga	Įstaiga, iš kurios reikalaujama, remiantis konsoliduota būkle, laikytis prudencinių reikalavimų pagal Reglamento (ES) Nr 575/2013 pirmos dalies II antraštinės dalies 2 skyrių ⁶ arba, remiantis konsoliduota būkle, laikytis prudencinių reikalavimų pagal Reglamento (ES) 2019/2033 7 straipsnį.
Įvairovė	Padėtis, kai valdymo organo narių ypatybės, įskaitant amžių, lytį, geografinę kilmę, išsilavinimą ir profesinę patirtį, skiriasi taip, kad valdymo organe būtų galima užtikrinti požiūrių įvairovę.
Geografinė kilmė	Regionas, kuriame asmuo įgijo kultūrinį pagrindą, išsilavinimą arba profesinę patirtį.
Įvadinis mokymas	Iniciatyva arba programa, kuria siekiama parengti asmenį eiti konkrečias naujas valdymo organo nario pareigas.
Vėlesnis mokymas	Iniciatyva arba programa, kuria siekiama nuolat arba prireikus gerinti valdymo organo narių gebėjimus, žinias arba kompetenciją.
Akcininkas	Asmuo, kuriam priklauso įstaigos akcijos, arba, priklausomai nuo įstaigos teisinės formos, kitas įstaigos savininkas arba narys.
Direktoriaus pareigos	Įstaigos arba kito juridinio asmens valdymo organo nario pareigos. Jei, priklausomai nuo juridinio asmens teisinės formos, valdymo organą sudaro vienas asmuo, šios pareigos taip pat laikomos direktoriaus pareigomis.
Nevykdomojo direktoriaus pareigos	Direktoriaus pareigos, kurias einantis asmuo yra atsakingas už valdymo sprendimų priėmimo priežiūrą ir stebėseną, bet subjekte neatlieka vykdomųjų pareigų.
Vykdomojo direktoriaus pareigos	Direktoriaus pareigos, kurias einantis asmuo yra atsakingas už faktinį vadovavimą subjekto veiklai.
Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu priežiūros institucija	Kompetentinga institucija, atsakinga už priežiūrą, kaip įstaigos laikosi Direktyvos (ES) 2015/849 nuostatų.

⁶ Taip pat žr. TRS dėl prudencinio konsolidavimo:

https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Draft%20Technical%20Standards/2021/973355/Final%20Report%20Draft%20RTS%20methods%20of%20consolidation.pdf.

3. Įgyvendinimas

Taikymo data

17. Šios gairės taikomos nuo 2021 m. gruodžio 31 d.

Panaikinimas

EBI gairės dėl valdymo organo narių ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimo (EBA/GL/2017/12) panaikinamos nuo 2021 m. gruodžio 31 d.

4. Gairės

I antraštinė dalis. Proporcingumo principo taikymas

18. Pagal proporcingumo principą yra siekiama nuosekliai taikyti individualų įstaigos rizikos profilį ir verslo modelį atitinkančias valdymo priemonės ir atsižvelgiama į individualią vertinamą padėtį taip, kad reguliavimo reikalavimų tikslai būtų veiksmingai pasiekti.
19. Rengdamos ir įgyvendindamos šiose gairėse išdėstytą politiką ir procesus įstaigos turėtų atsižvelgti į savo dydį, vidaus organizacinę struktūrą ir veiklos pobūdį, mastą bei sudėtingumą. Svarbių įstaigų politika ir procesai turėtų būti sudėtingesni, o mažos ir mažiau sudėtingos įstaigos (ypač tokios įstaigos) gali įgyvendinti paprastesnę politiką ir procesus. Įstaigos turėtų atkreipti dėmesį, kad įstaigos dydis arba sisteminė svarba savaime neparodo įstaigos patiriamos rizikos masto. Vis dėlto ši politika ir procesai turėtų užtikrinti atitiktį šiose gairėse apibrėžtiems valdymo organo ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimo kriterijams, nuostatomis dėl įvairovės, į kurią reikėtų atsižvelgti priimant valdymo organo narius, ir nuostatomis dėl būtinybės skirti pakankamai išteklių įvadiniam ir vėlesniam šių narių mokymui.
20. Visi valdymo organo nariai ir pagrindines funkcijas atliekantys asmenys turėtų būti be išlygų pakankamai geros reputacijos, sąžiningi ir dori; visi valdymo organo nariai turėtų būti savarankiški, nepriklausomai nuo įstaigos dydžio, vidaus organizacinės struktūros, veiklos pobūdžio, masto, sudėtingumo ir nuo konkrečiai pareigybei priskirtų užduočių bei pareigų, įskaitant narystę valdymo organo komitetuose.
21. Laikydamosi proporcingumo principo ir siekdamos užtikrinti, kad šiose gairėse išsamiau paaikškinti direktyvose 2013/36/ES ir 2014/65/ES nustatyti valdymo reikalavimai būtų tinkamai įgyvendinami, įstaigos ir kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į šiuos kriterijus:
 - a. įstaigos dydį pagal bendrą balansą, turimą arba valdomą klientų turtą ir (arba) įstaigos arba į prudencinį konsolidavimą įtrauktų jos patronuojamųjų įmonių įvykdytų operacijų apimtį;
 - b. įstaigos teisinę formą, įskaitant tai, ar įstaiga priklauso grupei ir, jei taip, proporcingumo įvertinimą grupės lygiu;
 - c. tai, ar įstaiga yra biržinė;
 - d. įstaigos vykdomos veiklos ir teikiamų paslaugų, kurioms išduotas leidimas, rūšį (žr. Direktyvos 2013/36/ES I priedą ir Direktyvos 2014/65/ES I priedą);
 - e. įstaigos veiklos geografinę vietą ir veiklos kiekvienoje jurisdikcijoje mastą;

- f. pagrindinį verslo modelį ir strategiją, verslo veiklos pobūdį, sudėtingumą ir įstaigos organizacinę struktūrą;
- g. įstaigos rizikos strategiją, norimą prisiimti riziką ir faktinį rizikos profilį, taip pat atsižvelgdamos į kasmetinio kapitalo pakankamumo vertinimo rezultatus;
- h. įstaigoms išduotą leidimą naudoti vidaus modelius kapitalo reikalavimams vertinti;
- i. klientų⁷ tipą ir
- j. įstaigos siūlomų produktų, sutarčių arba priemonių pobūdį ir sudėtingumą.

II antraštinė dalis. Įstaigų atliekamų tinkamumo vertinimų apimtis

1. Įstaigų atliekamas valdymo organo narių individualaus tinkamumo vertinimas

22. Pagal Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 1 dalį įstaigoms turėtų tekti pagrindinė atsakomybė už tai, kad būtų užtikrinta, kad valdymo organo nariai individualiai visada būtų tinkami, ir turėtų vertinti arba pakartotinai vertinti jų tinkamumą, visų pirma:
- a. kai prašo išduoti leidimą pradėti vykdyti veiklą;
 - b. kai įvyksta reikšmingų valdymo organo sudėties pokyčių, įskaitant šiuos atvejus:
 - i. kai paskiriami nauji valdymo organo nariai, be kita ko, dėl tiesioginio arba netiesioginio įstaigos kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimo arba padidinimo⁸. Šiuo atveju vertinti reikėtų tik naujai paskirtus narius;
 - ii. kai valdymo organo nariai paskiriami pakartotinai, jei pasikeitė pareigoms taikomi reikalavimai arba jei narys paskiriamas į kitas pareigas valdymo organo struktūroje. Šiuo atveju vertinti reikėtų tik tuos narius, kurių pareigos

⁷ Kliento sąvoka apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 9 punkte, profesionalaus kliento sąvoka – 4 straipsnio 1 dalies 10 punkte, o mažmeninio kliento sąvoka – 4 straipsnio 1 dalies 11 punkte. Direktyvos 2014/65/ES 103 konstatuojamojoje dalyje taip pat nurodyta, kad tinkama sandorio šalis laikytina klientu, kaip apibrėžta šios direktyvos 30 straipsnyje.

⁸ Taip pat žr. ESMA interneto svetainėje paskelbtus pagal Direktyvos 2014/65/ES 7 straipsnio 4 dalį parengtus techninius reguliavimo standartus (jų projektą) ir pagal Direktyvos 2014/65/ES 7 straipsnio 5 dalį parengtą techninių įgyvendinimo standartų projektą dėl investicinių įmonių veiklos leidimų išdavimo ir atsisakymo juos išduoti tvarkos. Taip pat žr. atitinkamus techninius įgyvendinimo standartus (jų projektą) dėl kredito įstaigų ir investicinių įmonių kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimo ir didinimo procedūrų ir formų; jie paskelbti EBI ir ESMA interneto svetainėse: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/other-topics/its-on-the-procedures-and-forms-in-respect-of-acquisitions-and-increases-of-qualifying-holdings> ir https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/2015-613_final_report_and_assessment_rts_its.pdf.

pasikeitė, ir analizuoti tik atitinkamus aspektus, atsižvelgiant į papildomus pareigoms taikomus reikalavimus;

c. pagal 26 ir 27 dalis – nuolat.

23. Atsakomybė už pirminį ir nuolatinį valdymo organo narių individualaus tinkamumo vertinimą tenka įstaigoms, nedarant poveikio kompetentingų institucijų priežiūros tikslais atliekamam vertinimui.

24. Įstaigos ypač turėtų įvertinti, ar nariai:

- a. yra pakankamai geros reputacijos;
- b. turi pakankamai žinių, gebėjimų ir patirties savo pareigoms vykdyti;
- c. geba veikti sąžiningai, dorai ir savarankiškai, kad galėtų veiksmingai įvertinti ir kritikuoti valdymo funkciją atliekančio valdymo organo sprendimus, prireikus – kitus atitinkamus valdymo sprendimus ir veiksmingai prižiūrėti bei stebėti valdymo sprendimų priėmimą;
- d. gali skirti pakankamai laiko pareigoms įstaigoje eiti, o jei įstaiga svarbi – ar atitinka Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 3 dalyje nustatytus direktoriaus pareigų skaičiaus apribojimus.

25. Jei vertinimas atliekamas dėl konkrečios pareigybės, vertinant žinių, gebėjimų, patirties ir skiriamo laiko pakankumą, turėtų būti atsižvelgiama į tos konkrečios pareigybės vaidmenį. Valdymo funkciją atliekančio valdymo organo nariui taikomi žinių, gebėjimų ir patirties lygio ir pobūdžio reikalavimai gali skirtis nuo priežiūros funkciją atliekančio valdymo organo nariui taikomų reikalavimų, ypač jei šias funkcijas pavesta atlikti skirtingiems organams.

26. Įstaigos turėtų nuolat stebėti valdymo organo narių tinkamumą, kad, iškilus bet kokiam naujam svarbiam faktui, galėtų nustatyti, kuriais atvejais turėtų būti atliekamas pakartotinis šių narių tinkamumo vertinimas. Pakartotinis vertinimas pirmiausia turėtų būti atliekamas šiais atvejais:

- a. jei kyla abejonių dėl valdymo organo narių individualaus arba kolektyvinio tinkamumo;
- b. jei padaromas didelis poveikis valdymo organo nario arba įstaigos reputacijai, įskaitant atvejus, kai nariai nesilaiko įstaigos interesų konfliktų valdymo politikos;
- c. jeigu yra pakankamai pagrindo įtarti, kad buvo arba yra plaunami pinigai ar finansuojami teroristai, tokių veiklų buvo arba yra bandoma vykdyti arba padidėjo jos rizika ir ji yra susijusi su įstaiga, ypač tais atvejais, kai iš turimos informacijos matyti, kad įstaiga:
 - i. nėra įdiegusi reikiamų vidaus kontrolės priemonių arba priežiūros mechanizmų, skirtų pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo rizikai (pvz., kuri nurodoma

priežiūrinėse išvadose, atlikus patikrą vietoje arba per nuotolį, remiantis priežiūrinio dialogo arba taikant sankcijas) stebėti ir mažinti;

- ii. pripažinta pažeidusi kovos su pinigų plovimu ir (arba) teroristų finansavimu prievoles buveinės, priimančiojoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje;
- iii. iš esmės pakeitė savo verslo veiklą arba verslo modelį taip, jog galima daryti išvadą, kad jos patiriama pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo rizika reikšmingai padidėjo, arba

d. bet kokiomis aplinkybėmis, kuriomis valdymo nario tinkamumas gali būti reikšmingai paveiktas kitais būdais.

27. Įstaigos taip pat turėtų pakartotinai įvertinti, ar valdymo organo narys gali skirti pakankamai laiko savo pareigoms vykdyti, jeigu jis pradeda eiti papildomas direktoriaus pareigas arba imasi svarbios naujos veiklos, įskaitant politinę veiklą.

28. Vertindamos tinkamumą įstaigos turėtų vadovautis III antraštinėje dalyje apibrėžtomis sąvokomis, atsižvelgti į valdymo organo įvairovę, kaip nurodyta V antraštinėje dalyje, ir laikytis atitinkamai VI ir VII antraštinėse dalyse nustatytos tinkamumo politikos ir procesų.

2. Įstaigų atliekamas valdymo organo kolektyvinio tinkamumo vertinimas

29. Vykdydamos Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 7 dalyje nustatytą įpareigojimą įstaigos turėtų užtikrinti, kad valdymo organas visada kolektyviai turėtų pakankamai žinių, gebėjimų ir patirties, kad galėtų suprasti įstaigos veiklą, įskaitant pagrindinę riziką. Nors patirties, žinių ir gebėjimų reikalavimai yra taikomi kiekvienam valdymo organo nariui, įstaigos turėtų užtikrinti, kad valdymo organas apskritai būtų sudarytas taip, kad turėtų pakankamai įvairių žinių, gebėjimų ir patirties, kad suprastų įstaigos veiklą, įskaitant pagrindinę riziką.

30. Įstaigos turėtų vertinti arba pakartotinai vertinti valdymo organo kolektyvinį tinkamumą pirmiausia šiais atvejais:

- a. kai prašo išduoti leidimą pradėti veiklą, įskaitant atvejus, kai leidimas suteikiamas papildomai veiklai;
- b. jeigu įvyksta reikšmingų valdymo organo sudėties pokyčių, įskaitant šiuos atvejus:
 - i. kai paskiriami nauji valdymo organo nariai, be kita ko, dėl tiesioginio arba netiesioginio įstaigos kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimo arba padidinimo⁹;

⁹ Žr. 17 išnašą.

- ii. kai valdymo organo nariai paskiriami pakartotinai, jei pasikeitė pareigoms taikomi reikalavimai arba jei narys paskiriamas į kitas pareigas valdymo organo struktūroje;
 - iii. kai paskirti arba pakartotinai paskirti nariai nustoja būti valdymo organo nariais;
 - c. pagal 31 dalį – nuolat.
- 31. Įstaigos turėtų pakartotinai vertinti valdymo organo narių kolektyvinį tinkamumą pirmiausia šiais atvejais:
 - a. jeigu įvyksta reikšmingų įstaigos verslo modelio, norimos prisiimti rizikos arba strategijos ar struktūros pokyčių individualiu arba grupės lygmeniu;
 - b. kai valdymo organas atlieka vidaus valdymo priemonių peržiūrą;
 - c. jeigu yra pakankamai pagrindo įtarti, kad buvo arba yra plaunami pinigai ar finansuojami teroristai, tokią veiklą buvo arba yra bandoma vykdyti arba padidėjo jos rizika ir ji yra susijusi su įstaiga, ypač tais atvejais, kai iš turimos informacijos matyti, kad įstaiga
 - i. nėra įdiegusi reikiamų vidaus kontrolės priemonių arba priežiūros mechanizmų, skirtų pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo rizikai (pvz., kuri nurodoma priežiūrinėse išvadose, atlikus patikrą vietoje arba per nuotolį, remiantis priežiūriniu dialogu arba taikant sankcijas) stebėti ir mažinti;
 - ii. pripažinta pažeidusi kovos su pinigų plovimu ir (arba) teroristų finansavimu prievolos buveinės, priimančiojoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje;
 - iii. iš esmės pakeitė savo verslo veiklą arba verslo modelį taip, jog galima daryti išvadą, kad jos patiriama pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo rizika reikšmingai padidėjo;
 - d. bet kokiomis aplinkybėmis, kuriomis valdymo organo kolektyvinis tinkamumas gali būti reikšmingai paveiktas kitais būdais.
- 32. Atlikdamos pakartotinius kolektyvinio tinkamumo vertinimus, įstaigos daugiausiai dėmesio turėtų skirti atitinkamiems įstaigos verslo veiklos, strategijų, rizikos profilio, pareigų pasiskirstymo valdymo organo struktūroje pokyčiams ir jų poveikiui reikalingoms kolektyvinėms valdymo organo žinioms, gebėjimams ir patirčiai.
- 33. Vertindamos tinkamumą įstaigos turėtų vadovautis III antraštinėje dalyje apibrėžtomis sąvokomis ir laikytis VI ir VII antraštinėse dalyse nustatytos tinkamumo politikos ir procesų.
- 34. Atsakomybė už pirminį ir nuolatinį valdymo organo kolektyvinio tinkamumo vertinimą tenka įstaigoms. Jei vertinimą priežiūros tikslais taip pat atlieka kompetentingos institucijos, už valdymo organo kolektyvinio tinkamumo vertinimą ir užtikrinimą išlieka atsakingos įstaigos.

3. Atitinkamų įstaigų vykdomas pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimas

35. Savo darbuotojų gebėjimą tinkamai vykdyti savo funkcijas turėtų užtikrinti visos įstaigos, tačiau atitinkamos įstaigos turėtų konkrečiai užtikrinti, kad pagrindines funkcijas atliekantys asmenys būtų pakankamai geros reputacijos, sąžiningi, dori ir visada turėtų pakankamai žinių, gebėjimų ir patirties savo pareigoms atlikti, ir turėtų vertinti pirmiau nurodytus dalykus pirmiausia šiais atvejais:

- a. kai prašo išduoti leidimą;
- b. kai skiria naujus pagrindines funkcijas atliekančius asmenis, be kita ko, dėl tiesioginio arba netiesioginio įstaigos kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimo arba padidinimo;
- c. pagal 36 dalį – jei reikia.

36. Atitinkamos įstaigos turėtų nuolat stebėti pagrindines funkcijas atliekančių asmenų reputaciją, sąžiningumą, dorumą, žinias, gebėjimus ir patirtį, kad, iškilus bet kokiam naujam svarbiam faktui, galėtų nustatyti, kuriais atvejais turėtų būti atliekamas pakartotinis vertinimas. Pakartotinis vertinimas pirmiausia turėtų būti atliekamas šiais atvejais:

- a. jeigu kyla abejonių dėl jų tinkamumo;
- b. jeigu padaromas reikšmingas poveikis asmens reputacijai;
- c. jeigu yra pakankamai pagrindo įtarti, kad buvo arba yra plaunami pinigai ar finansuojami teroristai, tokią veiklą buvo arba yra bandoma vykdyti arba padidėjo jos rizika ir ji yra susijusi su įstaiga, ypač tais atvejais, kai iš turimos informacijos matyti, kad įstaiga:
 - i. nėra įdiegusi reikiamų vidaus kontrolės priemonių arba priežiūros mechanizmų, skirtų pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo rizikai (pvz., kuri nurodoma priežiūrinėse išvadose, atlikus patikrą vietoje arba per nuotolį, remiantis priežiūrinio dialogu arba taikant sankcijas) stebėti ir mažinti;
 - ii. pripažinta pažeidusi kovos su pinigų plovimu ir (arba) teroristų finansavimu prievoles buveinės arba kitoje šalyje;
 - iii. iš esmės pakeitė savo verslo veiklą arba verslo modelį taip, kad galima daryti išvadą, jog jos patiriama pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo rizika reikšmingai padidėjo;
- d. kai valdymo organas atlieka vidaus valdymo priemonių peržiūrą;

- e. bet kokiomis aplinkybėmis, kuriomis asmens tinkamumas gali būti reikšmingai paveiktas kitais būdais.
37. Pagrindines funkcijas atliekančių asmenų individuali reputacija, sąžiningumas, dorumas, žinios, gebėjimai ir patirtis turėtų būti vertinami pagal tokius pačius kriterijus, kurie yra taikomi vertinant tokius valdymo organo narių tinkamumo aspektus. Vertinant žinias, gebėjimus ir patirtį turėtų būti atsižvelgiama į konkrečios pareigybės vaidmenį ir atsakomybės sritis.
38. Atsakomybė už pirminį ir nuolatinį pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimą tenka įstaigoms. Jei kai kurių pagrindines funkcijas atliekančių asmenų vertinimą priežiūros tikslais taip pat atlieka kompetentingos institucijos, už šių pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimą ir užtikrinimą išlieka atsakingos įstaigos.

III antraštinė dalis. Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 12 dalyje išdėstytos tinkamumo sąvokos

4. Pakankamas valdymo organo nario skiriamas laikas

39. Įstaigos turėtų įvertinti, ar valdymo organo narys gali skirti pakankamai laiko savo funkcijoms ir pareigoms atlikti, be kita ko tam, kad galėtų suprasti įstaigos veiklą, pagrindinę jos riziką ir verslo bei rizikos strategijos poveikį. Jei asmuo turi įgaliojimą svarbioje KRD įstaigoje, atliekant vertinimą taip pat turėtų būti siekiama įsitikinti, kad laikomasi didžiausio direktoriaus pareigų skaičiaus apribojimo pagal atitinkamai Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 3 dalį arba Direktyvos 2014/65/ES 9 straipsnio 2 dalį.
40. Nariai taip pat turėtų galėti vykdyti savo pareigas itin padidėjusio veiklos intensyvumo laikotarpiais, pvz., įstaigos restruktūrizavimo, perkėlimo, įsigijimo, susijungimo, perėmimo, krizės atveju arba iškilus tam tikrų didelių sunkumų, susijusių su viena ar keliomis jos operacijomis, turint galvoje tai, kad tokiais laikotarpiais gali prireikti skirti daugiau laiko nei įprastiniais laikotarpiais.
41. Vertindamos, ar narys gali skirti pakankamai laiko, įstaigos turėtų atsižvelgti bent į šiuos aspektus:
- a. šio nario vienu metu finansų ir ne finansų bendrovėse atliekamų direktoriaus pareigų skaičių, atsižvelgiant į galimą jų sąveiką, jei jos atliekamos toje pačioje grupėje, įskaitant atvejus, kai narys veikia juridinio asmens vardu arba kaip valdymo organo nario pakaitinis narys;
 - b. subjekto, kuriame narys atlieka direktoriaus pareigas, dydį, veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą, ypač į tai, ar jis yra ne ES subjektas;

- c. kurioje geografinėje vietoje yra narys ir per kiek laiko jis gali atvykti, kad galėtų eiti savo pareigas;
 - d. suplanuotą valdymo organo posėdžių skaičių;
 - e. vienu metu nario atliekamas direktoriaus pareigas organizacijose, kurių pagrindiniai siekiami tikslai nėra komerciniai;
 - f. visus būtinus į valdymo organo oficialių posėdžių tvarkaraštį neįtrauktus surengtinus posėdžius, pirmiausia – su kompetentingomis institucijomis arba kitais vidaus ar išorės suinteresuotaisiais subjektais;
 - g. nario konkrečių pareigų ir užduočių pobūdį, įskaitant tokias konkrečias pareigas, kaip generalinis direktorius, pirmininkas, komiteto pirmininkas arba narys, į tai, kokias – vykdomąsias ar nevykdomąsias – pareigas eina narys, ir būtinybę, kad šis narys dalyvautų a punkte išvardytų įmonių ir įstaigų posėdžiuose;
 - h. kitą išorinę profesinę arba politinę veiklą, taip pat kitas pareigas ir atitinkamą veiklą finansų ir ne finansų sektoriuje ES ir ne ES;
 - i. būtiną įvadinį ir vėlesnį mokymą;
 - j. visas kitas svarbias nario pareigas, į kurias, įstaigų nuomone, būtina atsižvelgti vertinant, ar narys gali skirti pakankamai laiko;
 - k. atitinkamus esamus skiriamo laiko lyginamuosius rodiklius, įskaitant EBI pateiktus lyginamuosius rodiklius¹⁰.
42. Įstaigos turėtų raštu registruoti visus įvairių valdymo organo pareigybių vaidmenis, pareigas, reikalingus gebėjimus ir tai, kiek laiko turėtų būti skiriama pagal kiekvieną pareigybę, taip pat atsižvelgti į būtinybę skirti pakankamai laiko įvadiniam ir vėlesniam mokymui. Šiuo tikslu mažesnės ir mažiau sudėtingos įstaigos laiką, kuris turėtų būti skiriamas, gali skirstyti tik pagal vykdomojo ir nevykdomojo direktorių pareigas.
43. Valdymo organo nariui turėtų būti nurodoma, kiek laiko jis turėtų skirti savo pareigoms vykdyti. Įstaigos gali reikalauti, kad narys patvirtintų, jog galės skirti tiek laiko pareigoms vykdyti.
44. Įstaigos turėtų stebėti, ar valdymo organo nariai skiria pakankamai laiko savo funkcijoms atlikti. Skiriamo laiko rodikliai – narių rengimasis valdymo organo posėdžiams, atvykimas į posėdžius ir aktyvus dalyvavimas juose.

¹⁰ 2015 m. duomenys pateikti šių gairių priede dėl poveikio vertinimo.

45. Vertindama, ar kiti atskiri valdymo organų nariai skiria pakankamai laiko, įstaiga taip pat turėtų atsižvelgti į tai, kokį poveikį padarytų ilgalaikis valdymo organo nario nebuvimas.
46. Įstaigos turėtų registruoti visas išorines profesines ir politines valdymo organo narių pareigas. Šie užregistruoti duomenys turėtų būti atnaujinami kaskart, kai narys įstaigai praneša apie pokyčius ir kai įstaiga apie šiuos pokyčius sužino kitaip. Jeigu šios pareigos pakinta ir dėl tų pokyčių gali sumažėti valdymo organo nario galimybės skirti pakankamai laiko savo funkcijoms vykdyti, įstaiga turėtų pakartotinai įvertinti nario galimybes skirti tiek laiko, kiek reikia pagal jo pareigybę.

5. Direktoriaus pareigų skaičiaus nustatymas

47. Be reikalavimo skirti pakankamai laiko savo funkcijoms vykdyti, direktoriaus pareigas svarbioje KRD įstaigoje einantys valdymo organo nariai turi laikytis Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 3 dalyje nustatyto direktoriaus pareigų skaičiaus apribojimo.
48. Jei direktoriaus pareigas vienu metu sudaro vykdomosios ir nevykdomosios pareigos, pagal Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 3 dalį direktoriaus pareigomis turėtų būti laikomos vykdomojo direktoriaus pareigos.
49. Jei keletas direktoriaus pareigų yra laikomos vieno direktoriaus pareigomis, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 4 dalyje ir nustatyta 50–55 dalyse, šios vieno direktoriaus pareigos turėtų būti laikomos vieno vykdomojo direktoriaus pareigomis, jei į jas įtrauktos bent vienos vykdomojo direktoriaus pareigos; kitu atveju jos turėtų būti laikomos vieno nevykdomojo direktoriaus pareigomis.
50. Pagal Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 4 dalies a punktą visos toje pačioje grupėje vykdomos direktoriaus pareigos laikomos vieno direktoriaus pareigomis.
51. Pagal Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 4 dalies b punkto ii papunktį visos įmonių, kuriose įstaiga turi kvalifikuotąją akcijų paketo dalį, bet kurios nėra į tą pačią grupę įtrauktos patronuojamosios įmonės, direktoriaus pareigos laikomos vieno direktoriaus pareigomis. Šios vieno direktoriaus pareigos kvalifikuotajame akcijų pakete laikomos atskiromis vieno direktoriaus pareigomis, t. y. toje pačioje įstaigoje atliekamos direktoriaus pareigos ir šios įstaigos kvalifikuotame akcijų pakete atliekamos vieno direktoriaus pareigos kartu laikomos dvejomis direktoriaus pareigomis.
52. Jei kvalifikuotąjį akcijų paketą turi kelios tos pačios grupės įstaigos, direktoriaus pareigos visuose kvalifikuotuosiuose akcijų paketuose, atsižvelgiant į įstaigos konsoliduotą būklę (remiantis apskaitos konsolidavimo apimtimi), laikomos vienomis atskiromis vieno direktoriaus pareigomis. Šios vieno direktoriaus pareigos kvalifikuotajame akcijų pakete laikomos atskiromis vieno direktoriaus pareigomis, t. y. vieno direktoriaus pareigomis laikomos direktoriaus pareigos, atliekamos grupei priklausančiuose subjektuose, ir vieno

direktoriaus pareigomis laikomos direktoriaus pareigos, atliekamos visuose tos pačios grupės kvalifikuotuosiuose akcijų paketuose, kartu laikomos dvejomis direktoriaus pareigomis.

53. Jei valdymo organo narys eina direktoriaus pareigas skirtingose grupėse arba įmonėse, visos Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 4 dalies b punkto i papunktyje nurodytoje toje pačioje institucinėje užtikrinimo sistemoje einamos direktoriaus pareigos laikomos vieno direktoriaus pareigomis. Jei, taikant Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 4 dalies b punkto i papunktyje nustatytą taisyklę dėl direktoriaus pareigų skaičiavimo toje pačioje institucinėje užtikrinimo sistemoje, gaunamas didesnis vieno direktoriaus pareigų skaičius, nei taikant 91 straipsnio 4 dalies a punkte nustatytą taisyklę dėl vieno direktoriaus pareigų skaičiavimo grupėse, turėtų būti taikomas gautas mažesnis vieno direktoriaus pareigų skaičius (pvz., jei direktoriaus pareigos atliekamos dvejose grupėse, abiem atvejais įmonėse, kurios yra tos pačios institucinės užtikrinimo sistemos narės, ir tuo pačiu metu įmonėse, kurios nėra šios sistemos narės, laikoma, kad atliekamos tik dvi vieno direktoriaus pareigos).
54. Apskaičiuojant direktoriaus pareigas pagal šios direktyvos 91 straipsnio 3 dalį, neturi būti priskaičiuojamos direktoriaus pareigos, atliekamos subjektuose, kurių pagrindiniai siekiami tikslai nėra komerciniai. Vis dėlto vertinant atitinkamo nario skiriamą laiką, į šią veiklą turėtų būti atsižvelgiama.
55. Prie subjektų, kurių pagrindiniai siekiami tikslai nėra komerciniai, be kita ko, priskiriamos:
- a. labdaros organizacijos;
 - b. kitos ne pelno organizacijos;
 - c. įmonės, įsteigtos vien privačių ekonominių valdymo organo narių arba jų šeimos narių interesų valdymo tikslais, jei nereikia, kad valdymo organo narys jas kasdien valdytų.

6. Pakankamos žinios, gebėjimai ir patirtis

56. Valdymo organo nariai turėtų suprasti esamą įstaigos veiklą ir riziką tiek, kiek to reikia jų pareigoms atlikti. Be kita ko, jie turėtų pakankamai išmanyti tas sritis, už kurias individualus narys yra atsakingas ne tiesiogiai, bet kolektyviai su kitais valdymo organo nariais.
57. Valdymo organo nariai turėtų aiškiai suprasti įstaigos valdymo priemones, atitinkamą savo vaidmenį, atsakomybės sritis ir, jei taikoma, – grupės struktūrą ir dėl jos galinčius kilti interesų konfliktus. Valdymo organo nariai turėtų gebėti padėti valdymo organo struktūroje ir įstaigoje diegti tinkamą kultūrą, įmonės vertybes ir elgseną¹¹.

¹¹ Taip pat žr. EBI vidaus valdymo gaires <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>.

58. Nepažeidžiant nacionalinės teisės aktų, kuriais į nacionalinę teisę perkelta Direktyva 2015/849/ES, valdymo organo narys, kuriam priskirta atsakomybė už teisės aktų, reglamentų ir administracinių nuostatų, būtinų tam, kad būtų laikomasi Direktyvos (ES) 2015/849¹², įgyvendinimą, turėtų gerai išmanyti, kaip nustatyti ir vertinti pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo riziką, išmanyti kovos su pinigų plovimu ir (arba) teroristų finansavimu politiką, kontrolės priemonės ir procedūras ir turėti šios srities gebėjimų bei atitinkamos patirties. Šis asmuo turėtų gerai suprasti, kokia apimti įstaigos verslo modelis kelia įstaigai pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo riziką.
59. Šiuo atžvilgiu, vertinant žinių, gebėjimų ir patirties pakankumą, turėtų būti atsižvelgiama į:
- pareigybės vaidmenį, užduotis ir reikalingus gebėjimus;
 - žinias ir gebėjimus, įgytus siekiant išsilavinimo, mokantis ir dirbant;
 - einant ankstesnes pareigas įgytą praktinę ir profesinę patirtį;
 - valdymo organo nario įgytas ir profesine veikla įrodytas žinias ir gebėjimus.
60. Siekdamas tinkamai įvertinti valdymo organo nario gebėjimus, įstaigos turėtų apsvarstyti galimybę, atsižvelgdamos į valdymo organo nario užimamos pareigybės vaidmenį ir pareigas, remtis šių gairių II priede pateiktu nebaigtiniu svarbių gebėjimų sąrašu.
61. Turėtų būti atsižvelgiama į nario išsilavinimo lygį ir profilį, taip pat į tai, ar jis susijęs su bankininkystės ir finansinėmis paslaugomis arba kitomis atitinkamomis sritimis. Pavyzdžiui, apskritai finansinių paslaugų sektoriui svarbiu išsilavinimu gali būti laikomas išsilavinimas bankininkystės ir finansų, ekonomikos, teisės, apskaitos, audito, administravimo, finansų sektoriaus reguliavimo, informacinių technologijų ir kiekybinių metodų srityse.
62. Vertinant reikėtų atsižvelgti ne tik į nario akademinį laipsnį arba įrodymus, kad jis įstaigoje dirbo tam tikrą laikotarpį. Reikėtų išsamiau išnagrinėti praktinę nario patirtį, nes vykdant ankstesnę profesinę veiklą įgytos žinios ir gebėjimai priklauso nuo įmonės veiklos pobūdžio, masto bei sudėtingumo ir nuo šio nario joje vykdytų funkcijų.
63. Vertinant valdymo organo nario žinias, gebėjimus ir patirtį, reikėtų atsižvelgti į teorinę ir praktinę patirtį, susijusią su:
- bankais ir finansų rinkomis;
 - teisinais reikalavimais ir reglamentavimo sistema;

¹² Valdymo organo narys atsakingu už kovą su pinigų plovimu yra skiriamas pareigų paskirstymo tikslais ir tai nedaro įtakos galutinei valdymo organo atsakomybei už vykdomas su įstaigos kasdieniu valdymu susijusias valdymo funkcijas ir jo atsakomybei už visą įstaigos veiklą.

- c. strateginiu planavimu, gebėjimu suprasti įstaigos verslo strategiją arba verslo planą ir juos įgyvendinti;
 - d. rizikos valdymu (pagrindinių rūšių įstaigos rizikos, įskaitant aplinkos, valdymo ir socialinę riziką bei rizikos veiksnius, nustatymu, vertinimu, stebėseną, kontrole ir mažinimu);
 - e. apskaita ir auditu;
 - f. įstaigos veiklos procedūrų veiksmingumo vertinimu, veiksmingo valdymo, priežiūros ir kontrolės užtikrinimu;
 - g. gebėjimu suprasti įstaigos finansinę informaciją, remiantis šia informacija nustatyti svarbiausias problemas ir taikyti tinkamas kontrolės bei kitas priemones.
64. Valdymo funkciją atliekančio valdymo organo nariai turėtų turėti pakankamai praktinės ir profesinės patirties, įgytos pakankamai ilgą laiką einant vadovaujamas pareigas. Atliekant vertinimą gali būti atsižvelgiama į trumpalaikes pareigas, bet vien jų neturėtų pakakti, kad būtų galima daryti prielaidą, kad narys turi pakankamai patirties. Vertinant praktinę ir profesinę patirtį, įgytą einant ankstesnes pareigas, ypatingą dėmesį reikėtų atkreipti į:
- a. eitų vadovaujamų pareigų pobūdį ir hierarchinį lygmenį;
 - b. darbo trukmę;
 - c. įmonės, kurioje eitos atitinkamos pareigos, veiklos pobūdį ir sudėtingumą, įskaitant jos organizacinę struktūrą;
 - d. nario kompetencijos sritis, sprendimų priėmimo įgaliojimus ir atsakomybę;
 - e. einant pareigas įgytas technines žinias;
 - f. pavaldžių darbuotojų skaičių.

65. Priežiūros funkciją atliekančio valdymo organo nariai turėtų gebėti konstruktyviai kritikuoti valdymo funkciją atliekančio valdymo organo sprendimus ir veiksmingai šį organą prižiūrėti. Pakankamos žinios, gebėjimai ir patirtis, kurių reikia norint veiksmingai atlikti priežiūros funkciją, gali būti įgyti einant atitinkamas akademines ar administracines pareigas arba valdant, prižiūrint ar kontroliuojant finansų įstaigas arba kitas įmones.

7. Kolektyvinio tinkamumo kriterijai

66. Valdymo organas turėtų kolektyviai gebėti suprasti įstaigos veiklą, įskaitant pagrindinę riziką. Jei šiame skirsnyje nenurodyta kitaip, šie kriterijai turėtų būti atskirai taikomi valdymo funkciją atliekančiam valdymo organui ir priežiūros funkciją atliekančiam valdymo organui.

67. Valdymo organo nariai turėtų kolektyviai gebėti priimti reikiamus sprendimus, atsižvelgdami į verslo modelį, norimą prisiimti riziką, strategiją ir rinkas, kuriose įstaiga veikia.
68. Priežiūros funkciją atliekančio valdymo organo nariai turėtų kolektyviai gebėti veiksmingai kritikuoti ir stebėti valdymo funkciją atliekančio valdymo organo sprendimus.
69. Valdymo organas turėtų kolektyviai turėti žinių visose srityse, kurių reikia įstaigos verslo veiklai vykdyti, o jo nariai turėtų turėti pakankamai praktinės patirties. Turėtų būti pakankamai kiekvienos srities žinių turinčių narių, kad būtų galima diskutuoti dėl priimtinių sprendimų. Valdymo organo nariai turėtų kolektyviai gebėti pristatyti savo nuomonę ir daryti įtaką sprendimų priėmimo procesui valdymo organe.
70. Valdymo organas turėtų būti sudarytas taip, kad jo nariai turėtų jų užduotims vykdyti reikiamų žinių, gebėjimų ir patirties. Tai reiškia, kad valdymo organo nariai turėtų kolektyviai pakankamai suprasti tas sritis, už kurias yra atsakingi kolektyviai, ir turėti gebėjimų, kurie yra reikalingi įstaigai veiksmingai valdyti ir prižiūrėti, įskaitant šiuos aspektus:
- a. įstaigos veiklą ir pagrindinę su ja susijusią riziką;
 - b. kiekvieną reikšmingą įstaigos veiklos sritį;
 - c. atitinkamas sektorinės ir (arba) finansinės kompetencijos sritis, įskaitant finansų ir kapitalo rinkas, mokumą ir modelius, aplinką, valdymą, socialinę riziką ir rizikos veiksnius;
 - d. finansinę apskaitą ir atskaitomybę;
 - e. rizikos valdymą, atitiktį ir vidaus auditą;
 - f. informacines technologijas ir informacijos saugumą;
 - g. jei taikoma, vietos, regionų ir pasaulio rinkas;
 - h. teisinę ir reglamentavimo aplinką;
 - i. vadovavimo gebėjimus ir patirtį;
 - j. gebėjimą strategiškai planuoti;
 - k. jei taikoma, tarptautinių arba nacionalinių grupių valdymą ir su grupių struktūra susijusią riziką.
71. Valdymo funkciją atliekantis valdymo organas turėtų kolektyviai turėti puikius vadovavimo gebėjimus, o priežiūros funkciją atliekantis valdymo organas turėtų kolektyviai turėti pakankamai vadovavimo gebėjimų, kad galėtų veiksmingai organizuoti savo užduotis, suprasti

valdymo funkciją atliekančio valdymo organo taikomą valdymo praktiką bei priimamus sprendimus ir juos kritikuoti.

8. Reputacija, sąžiningumas ir dorumas

72. Valdymo organo narys turėtų būti laikomas esančiu geros reputacijos ir sąžiningu bei doru, jei nėra objektyvaus ir įrodomo pagrindo manyti kitaip, pirmiausia atsižvelgiant į atitinkamą turimą informaciją apie 73–77 dalyse išvardytus veiksnius arba aplinkybes. Vertinant reputaciją, sąžiningumą ir dorumą, taip pat turėtų būti atsižvelgiama į bendrą nereikšmingų incidentų poveikį nario reputacijai.
73. Vertinant gerą reputaciją, sąžiningumą ir dorumą, turėtų būti atsižvelgiama (nepažeidžiant jokių pagrindinių teisių) į visą svarbią informaciją apie teistumą arba administracinius įrašus, taip pat atsižvelgiama į apkaltinamojo nuosprendžio arba kaltinimo pobūdį, atitinkamo asmens vaidmenį, gautą bausmę, pasiektą teismo proceso etapą ir į visas įsigaliojusias reabilitacines priemones. Turėtų būti atsižvelgiama į susijusias aplinkybes, įskaitant atsakomybę lengvinančias aplinkybes, į bet kokio įvykdyto teisės pažeidimo sunkumą, taikytos administracinės ar priežiūros priemonės griežtumą, į tai, kiek laiko praėjo nuo teisės pažeidimo, nario elgesį nuo teisės pažeidimo arba ieškinio ir į teisės pažeidimo arba ieškinio svarbą nario pareigoms. Vertinant visą svarbią informaciją apie teistumą arba administracinius įrašus reikėtų atsižvelgti į nacionalinės teisės aktuose nustatytus senaties laikotarpius.
74. Nepažeidžiant baudžiamosiose bylose taikomos nekaltumo prezumpcijos ir kitų pagrindinių teisių, vertinant reputaciją, sąžiningumą ir dorumą turėtų būti atsižvelgiama bent į šiuos veiksnius:
- a. teistumą arba vykdomą baudžiamąjį persekiojimą už nusikalstamą veiką, visų pirma:
 - i. teisės pažeidimus pagal teisės aktus, kuriais reglamentuojama bankų, finansinė, vertybinių popierių ir draudimo veikla arba kurie yra susiję su vertybinių popierių rinkomis, finansinėmis ar mokėjimo priemonėmis, įskaitant teisės aktus dėl pinigų plovimo, teroristų finansavimo ar dėl bet kokių pirminių su pinigų plovimu susijusių nusikaltimų, nurodytų Direktyvoje (ES) 2015/849, korupcijos, manipuliavimo rinka, prekybos vertybiniais popieriais pasinaudojant viešai neatskleista informacija ir lupikavimu;
 - ii. su nesąžiningumu ar sukčiavimu susijusius teisės pažeidimus arba kitus finansinius nusikaltimus;
 - iii. mokestinius nusikaltimus, nepriklausomai nuo to, ar jie padaryti tiesiogiai ar netiesiogiai, įskaitant nusikaltimus, padarytus neteisėtomis arba uždraustomis dividendų arbitražo schemomis;

- iv. kitus teisės pažeidimus pagal teisės aktus, kuriais reglamentuojamos įmonės, bankrotas, nemokumas arba vartotojų apsauga;
 - b. kitas svarbias dabartines arba ankstesnes išvadas ir priemones, kurias padarė ir kurių ėmėsi bet kuri reguliavimo arba profesinė įstaiga dėl atitinkamų nuostatų, kuriomis reglamentuojama bankų, finansinė, vertybinių popierių arba draudimo veikla, nevykdymo, ar dėl bet kurio iš a punkte nurodyto dalyko.
75. Nepažeidžiant pagrindinių žmogaus teisių¹³, turėtų būti atsižvelgiama į vykdomus tyrimus teisminėse ar administracinėse bylose arba analogiškus teisės aktuose nustatytus tyrimus. Įstaigos ir kompetentingos institucijos taip pat turėtų atsižvelgti į kitas neigiamas ataskaitas, kuriose pateikta svarbi, įtikinama ir patikima informacija (pvz., pagal informavimo apie pažeidimus procedūras).
76. Turėtų būti atsižvelgiama į tai, kokį poveikį valdymo organo nario reputacijai, dorumui ir sąžiningumui gali turėti šios su ankstesniais ir dabartiniais nario veiklos rezultatais ir finansiniu patikimumu susijusios aplinkybės:
- a. ar jis yra įsipareigojimų neįvykdęs skolininkas (pvz., patikimame kreditų biure apie jį užregistruota nepalankių duomenų, jei su jais galima susipažinti);
 - b. kokie yra nariui priklausančių ar jo vadovaujamų subjektų arba subjektų, kuriuose narys turėjo arba turi reikšmingą dalį arba įtaką, finansiniai ir verslo veiklos rezultatai, ypatingą dėmesį skiriant bankroto ir likvidavimo procedūroms, taip pat tam, ar ir kaip narys prisidėjo prie situacijos, dėl kurios prireikė šių procedūrų;
 - c. ar paskelbtas asmeninis bankrotas;
 - d. nepažeidžiant nekaltumo prezumpcijos – ar yra buvę civilinių ieškinių, administracinių arba baudžiamųjų bylų, didelių investicijų arba didelės prisiimtos rizikos ir paimtų paskolų, galinčių turėti reikšmingos įtakos nario arba jam priklausančių, jo vadovaujamų subjektų arba subjektų, kuriuose narys turi reikšmingą dalį, finansiniam patikimumui.
77. Valdymo organo narys turėtų laikytis aukštų dorumo ir sąžiningumo standartų. Vertinant reputaciją, sąžiningumą ir dorumą, taip pat turėtų būti atsižvelgiama bent į šiuos veiksnius:
- a. įrodymus, kad asmuo su kompetentingomis institucijomis nesiėlgė skaidriai, atvirai ir nebendradarbiavo;
 - b. registracijos, leidimo, narystės ar licencijos prekybai, įmonei ar profesijai nesuteikimą, panaikinimą, atšaukimą ar nutraukimą arba pašalinimą iš atitinkamos organizacijos;

¹³ Laikantis Europos žmogaus teisių konvencijos ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos:
http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/charter/index_lt.htm

- c. atleidimo iš darbo arba pareigų, pagrįstų patika arba pasitikėjimu, panašios situacijos arba prašymo atsistatydinti iš šių pareigų priežastis;
- d. tai, ar atitinkama kompetentinga institucija asmenį kada nors buvo nušalinusi nuo valdymo organo nario pareigų, įskaitant subjekto veiklai faktiškai vadovaujančius asmenis;
- e. kitus įrodymus arba sunkų kaltinimą, pagrįstus svarbia, įtikinama ir patikima informacija, iš kurios matyti, kad asmens veikla neatitinka aukštų elgesio standartų.

9. Savarankiškumas ir nepriklausomi nariai

9.1 Savarankiškumo ir nepriklausomumo principo sąveika

78. Vertindamos narių nepriklausomumą, įstaigos turėtų atskirti sąvoką „savarankiškumas“, kuri taikoma visiems įstaigos valdymo organo nariams, ir nepriklausomumo principą, kurio laikytis reikalaujama iš tam tikrų priežiūros funkcijų atliekančio atitinkamos įstaigos valdymo organo narių. Savarankiškumo vertinimo kriterijai pateikti 9.2 skirsnyje, o nepriklausomumo vertinimo kriterijai – 9.3 skirsnyje.
79. Savarankiškumas – tai elgesio modelis, pirmiausia pasireiškiantis diskutuojant ir priimant sprendimus valdymo organe; savarankiškumo reikalaujama iš kiekvieno valdymo organo nario, nepriklausomai nuo to, ar jis laikomas nepriklausomu pagal 9.3 skirsnį. Visi valdymo organo nariai turėtų aktyviai vykdyti savo užduotis, o vykdydami savo funkcijas ir pareigas turėtų gebėti priimti pagrįstus, objektyvius ir nepriklausomus sprendimus ir turėti pagrįstą, objektyvią ir nepriklausomą nuomonę.
80. Nepriklausomumas reiškia, kad priežiūros funkcijų atliekančio valdymo organo narys neturi ir neseniai neturėjo jokio pobūdžio ryšių arba sąsajų su atitinkama įstaiga arba jos vadovybe, kurie galėtų turėti įtakos nario nuomonės objektyvumui ir subalansuotumui ir riboti jo galimybę nepriklausomai priimti sprendimus. Tai, kad valdymo organo narys laikomas nepriklausomu, nereiškia, kad jis turėtų būti savaime laikomas savarankišku, nes jam gali trūkti reikiamų elgesio gebėjimų.

9.2 Savarankiškumas

81. Vertindamos 79 dalyje nurodytą savarankiškumą, įstaigos turėtų įvertinti, ar visi valdymo organo nariai turi:
- a. reikiamų elgesio gebėjimų, įskaitant tai, ar nariai:
 - i. turi drąsos, tvirtą nuomonę ir valios, kad galėtų veiksmingai įvertinti ir kritikuoti pasiūlytus kitų valdymo organo narių sprendimus;

- ii. geba užduoti klausimus valdymo funkciją atliekančio valdymo organo nariams;
 - iii. geba nepasiduoti grupiniam mąstymui;
- b. interesų konfliktų, dėl kurių sumažėtų jų galimybės atlikti savo užduotis nepriklausomai ir objektyviai.
82. Vertinant 82 dalies a punkte nurodytus reikalingus nario elgesio gebėjimus, turėtų būti atsižvelgiama į ankstesnį ir dabartinį nario elgesį, pirmiausia – įstaigoje.
83. Vertindamos, ar nėra 82 dalies b punkte nurodytų interesų konfliktų, įstaigos turėtų pagal savo interesų konfliktų politiką¹⁴ nustatyti faktinius arba galimus interesų konfliktus ir įvertinti jų reikšmingumą. Turėtų būti atsižvelgiama bent į šias aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti faktinių arba galimų interesų konfliktų:
- a. ekonominius interesus (pvz., akcijas, kitas nuosavybės teises, narystes, turimas akcijų paketo dalis ir kitus su komerciniais klientais susijusius ekonominius interesus, intelektinės nuosavybės teises, paskolas, kurias įstaiga yra suteikusi valdymo organo nariams priklausančioms įmonėms);
 - b. asmeninius ar profesinius santykius su įstaigos kvalifikuotojo akcijų paketo savininkais;
 - c. asmeninius arba profesinius ryšius su įstaigos arba į prudencinį konsolidavimą įtrauktų subjektų darbuotojais (pvz., artimus giminystės ryšius);
 - d. kitus darbo santykius ir ankstesnius nesenus (pvz., paskutiniųjų penkerių metų) darbo santykius;
 - e. asmeninius ar profesinius santykius su atitinkamais išorės suinteresuotaisiais subjektais (pvz., susijusiais su medžiagų tiekėjais, konsultacijų įmonėmis ar kitų paslaugų teikėjais);
 - f. narystę įstaigoje arba įstaigos ar subjekto, dėl kurių kyla interesų konfliktų, nuosavybę;
 - g. politinę įtaką arba politinius santykius.
84. Apie visus faktinius ir galimus valdymo organo lygmens interesų konfliktus turėtų būti tinkamai pranešama, juos valdymo organas turėtų tinkamai aptarti, dokumentuoti, dėl jų priimti reikiamus sprendimus ir juos tinkamai valdyti (t. y. turėtų būti imamasi reikiamų

¹⁴ Informacijos apie personalo interesų konfliktų politiką pateikta EBI vidaus valdymo gairėse.

poveikio mažinimo priemonių). Valdymo organo narys turėtų nebalsuoti klausimais, dėl kurių kyla jo interesų konfliktas¹⁵.

85. Nustačiusios interesų konfliktą, galintį turėti įtakos valdymo organo nario savarankiškumui, įstaigos turėtų informuoti kompetentingas institucijas ir pranešti joms apie tai, kokių poveikio mažinimo priemonių imtasi.
86. Vien dėl to, kad asmuo yra įstaigos akcininkas, savininkas arba narys, asocijuotųjų įmonių arba asocijuotųjų subjektų narys, turi privačių sąskaitų, paskolų arba naudojami kitomis įstaigos ar kurio nors į konsolidavimą įtraukto subjekto paslaugomis, neturėtų būti laikoma, kad valdymo organo nario savarankiškumui daromas poveikis¹⁶.

9.3 Nepriklausomi atitinkamos įstaigos priežiūros funkciją atliekančio valdymo organo nariai

87. Praktika, pagal kurią į priežiūros funkciją atliekantį valdymo organą įtraukiami nepriklausomi nariai, kaip nurodyta 80 dalyje, ir nariai, kurie nėra nepriklausomi, laikoma gerąja praktika visų atitinkamų įstaigų atveju.
88. Nustatant pakankamą nepriklausomų narių skaičių turėtų būti atsižvelgiama į proporcingumo principą. Nustatant pakankamą priežiūros funkciją atliekančio valdymo organo nepriklausomų narių skaičių valdymo organe darbuotojams atstovaujantys nariai neturėtų būti įskaičiuojami. Nepažeidžiant papildomų pagal nacionalinę teisę nustatytų reikalavimų, turėtų būti taikomos šios sąlygos:
- a. priežiūros funkciją atliekantį valdymo organą, kurį sudaro pakankamas skaičius nepriklausomų narių, turėtų turėti šios atitinkamos įstaigos:
 - i. svarbios KRD įstaigos;
 - ii. biržinės atitinkamos įstaigos;
 - b. atitinkamos įstaigos, kurios nėra svarbios arba biržinės, priežiūros funkciją atliekančiame valdymo organe paprastai turėtų turėti bent vieną nepriklausomą narį. Tačiau kompetentingos institucijos gali nereikalauti, kad nepriklausomų direktorių turėtų:

¹⁵ Informacijos apie darbuotojų interesų konfliktų politiką pateikta EBI vidaus valdymo gairėse.

¹⁶ Žr. EBI gairių dėl vidaus valdymo 114 dalį.

- i. atitinkamos įstaigos, kurios nuosavybės teise visiškai priklauso atitinkamai įstaigai, ypač jei patronuojamoji įmonė yra toje pačioje valstybėje narėje kaip patronuojančioji atitinkama įstaiga;
- ii. investicinės įmonės, kurios atitinka Direktyvos 2019/2034/ES 32 straipsnio 4 dalies a punkte nustatytus kriterijus arba kitus atitinkamos valstybės narės pagal Direktyvos 2019/2034/ES 32 straipsnio 5 ir 6 dalis nustatytus kriterijus;
- c. valdymo organo bendros atsakomybės srityje nepriklausomi nariai turėtų atlikti svarbų vaidmenį didinant stabdžių ir atsvaros sistemos atitinkamose įstaigose veiksmingumą – gerinti vadovybės sprendimų priėmimo priežiūrą ir užtikrinti, kad:
- d. valdymo organui diskutuojant ir priimant sprendimus būtų tinkamai atsižvelgiama į visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius akcininkus, interesus. Nepriklausomi nariai taip pat galėtų padėti mažinti arba atsverti nederamą konkrečiai akcininkų grupei arba kategorijai atstovaujančių pavienių valdymo organo narių dominavimą;
- e. sprendimų priėmimo procese nedominuotų kuris nors vienas asmuo arba nedidelė narių grupė;
- f. būtų tinkamai valdomi įstaigos, jos verslo padalinių, kitų į apskaitos konsolidavimo apimtį patenkančių subjektų ir išorės suinteresuotųjų subjektų, įskaitant klientus, interesų konfliktai.

89. Nepažeidžiant 91 dalies, prielaida, kad priežiūros funkciją atliekančio atitinkamos įstaigos valdymo organo narys nėra nepriklausomas, daroma šiomis aplinkybėmis:

- a. nariui yra arba buvo suteikti į pradžinį konsolidavimą įtrauktos įstaigos valdymo funkciją atliekančio valdymo organo nario įgaliojimai, nebent jis šių pareigų nėjo pastaruosius penkerius metus;
- b. narys yra kontroliuojantysis atitinkamos įstaigos akcininkas, nustatytas remiantis Direktyvos 2013/34/ES 22 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais, arba atstovauja kontroliuojančiojo akcininko interesams, įskaitant atvejus, kai savininkas yra valstybės narė arba kita viešojo sektoriaus įstaiga;
- c. narį su atitinkama įstaiga sieja reikšmingi finansiniai arba verslo ryšiai;
- d. narys yra atitinkamos įstaigos kontroliuojančiojo akcininko darbuotojas arba yra kitaip su juo susijęs;
- e. narį yra įdarbinęs bet kuris į konsolidavimą įtrauktas subjektas, nebent narys atitinka abi šias sąlygas:
 - i. narys nepriklauso aukščiausiajam hierarchiniam įstaigos lygmeniui, kuris yra tiesiogiai atskaitingas valdymo organui;

- ii. narys buvo išrinktas atlikti priežiūros funkciją pagal atstovavimo darbuotojams sistemą ir nacionalinės teisės aktais užtikrinama tinkama apsauga nuo nepagrįsto atleidimo ir kito nesąžiningo elgesio;
- f. narys anksčiau ėjo aukščiausio hierarchinio lygmens pareigas atitinkamoje įstaigoje arba kitame į jos prudencinį konsolidavimą įtrauktame subjekte ir buvo tiesiogiai atskaitingas tik valdymo organui, ir nuo šių darbo santykių nutraukimo iki darbo valdymo organe pradžios nėra praėję bent treji metai;
 - g. narys per trejų metų laikotarpį buvo atitinkamos įstaigos arba kito į prudencinį konsolidavimą įtraukto subjekto reikšmingo profesinio konsultanto, išorės auditoriaus arba reikšmingo konsultanto įmonės subjektas arba kitaip su teikiama paslauga reikšmingai susijęs darbuotojas;
 - h. narys yra arba per pastaruosius metus buvo atitinkamos įstaigos arba kito į prudencinį konsolidavimą įtraukto subjekto reikšmingas tiekėjas, reikšmingas klientas ar turėjo kitų reikšmingų verslo ryšių arba yra reikšmingo tiekėjo, kliento arba komercinio subjekto, kuris turi reikšmingų verslo ryšių, aukštesnio rango vadovas arba yra kitaip tiesiogiai arba netiesiogiai su juo susijęs;
 - i. narys, be atlygio už einamas pareigas ir atlygio už darbą pagal c punktą, gauna iš atitinkamos įstaigos arba kito į prudencinį konsolidavimą įtraukto subjekto reikšmingus honorarus arba kitas išmokas;
 - j. narys valdymo organo nario pareigas subjekte ėjo 12 metų iš eilės arba ilgiau;
 - k. narys yra atitinkamos įstaigos arba kito į prudencinį konsolidavimą įtraukto subjekto valdymo funkciją atliekančio valdymo organo nario arba a–h punktuose nurodytoje padėtyje esančio asmens artimas šeimos narys.
90. Vien tai, kad narys yra vienoje arba keliose iš 89 dalyje nurodytų padėčių, savaime nereiškia, kad narys nėra nepriklausomas. Jei narys yra vienoje arba keliose iš 89 dalyje nurodytų padėčių, atitinkama įstaiga gali kompetentingai institucijai įrodyti, kad narys vis tiek turėtų būti laikomas nepriklausomu. Šiuo tikslu atitinkamos įstaigos turėtų gebėti kompetentingai institucijai pagrįsti, kodėl ši padėtis neturi įtakos nario gebėjimui turėti objektyvią ir subalansuotą nuomonę ir nepriklausomai priimti sprendimus.
91. Taikydamos 90 dalį, atitinkamos įstaigos turėtų atsižvelgti į tai, kad buvimas atitinkamos įstaigos akcininku, privačių sąskaitų arba paskolų turėjimas arba naudojimas kitomis paslaugomis, išskyrus šiame skirsnyje aiškiai išvardytus atvejus, neturėtų būtų pagrindas laikyti, kad narys nėra nepriklausomas, jei narys atitinka reikiamą *de minimis* ribą. Į šiuos ryšius turėtų būti atsižvelgiama valdant interesų konfliktus pagal EBI vidaus valdymo gaires.

IV antraštinė dalis. Valdymo organo narių mokymui skiriami žmogiškieji ir finansiniai ištekliai

10. Įvadinio ir vėlesnio mokymo tikslų nustatymas

92. Įstaigos turėtų rengti įvadinį valdymo organo narių mokymą, kad jiems būtų lengviau aiškiai suprasti atitinkamus teisės aktus, reglamentus ir administracines nuostatas, įstaigos struktūrą, verslo modelį, rizikos profilį, valdymo priemones ir atitinkamą nario (-ių) vaidmenį, taip pat parengti bendrąsias ir, jei reikia, individualiai pritaikytas mokymo programas. Per mokymus taip pat turėtų būti suteikiama daugiau informacijos apie įvairovės valdymo organe ir įstaigoje naudą. Įstaigos turėtų skirti pakankamai išteklių įvadiniam ir vėlesniam individualiam ir kolektyviniam valdymo organo narių mokymui.
93. Visi naujai paskirti valdymo organo nariai pagrindinę informaciją turėtų gauti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo pareigų ėjimo pradžios, o įvadinis mokymas turėtų būti užbaigtas per šešis mėnesius.
94. Jei paskirti valdymo organo nariai turi įvykdyti tam tikrą sąlygą dėl žinių ir gebėjimų, vėlesniu ir įvadinio šio nario mokymu turėtų būti siekiama per atitinkamą laikotarpį, jei įmanoma, prieš jam pradėdant faktiškai eiti pareigas arba kuo greičiau pradėjus jas faktiškai eiti, užpildyti pastebėtą spragą. Visas 6 skirsnyje išdėstytas žinių ir gebėjimų sąlygas narys bet kuriuo atveju turėtų įvykdyti ne vėliau kaip per vienus metus nuo pareigų ėjimo pradžios. Prireikus įstaiga turėtų nustatyti laikotarpį, per kurį turėtų būti įgyvendintos reikiamos priemonės, ir informuoti apie tai kompetentingą instituciją. Valdymo organo nariai turėtų išsaugoti ir gilinti jų užduotims vykdyti reikalingas žinias ir gebėjimus.

11. Įvadinio ir vėlesnio mokymo politika

95. Įstaigos turėtų būti parengusios valdymo organo narių įvadinio ir vėlesnio mokymo politiką ir procedūras. Šią politiką turėtų priimti valdymo organas.
96. Įvadiniam ir vėlesniam mokymui skiriamų žmogiškųjų ir finansinių išteklių turėtų pakakti įvadinio ir vėlesnio mokymo tikslams pasiekti ir užtikrinti, kad narys būtų tinkamas pareigoms eiti ir atitiktų jo pareigoms taikomus reikalavimus. Nustatydamą žmogiškuosius ir finansinius išteklius, kurių reikia veiksmingai valdymo organo narių įvadinio ir vėlesnio mokymo politikai ir procedūroms įgyvendinti, įstaiga turėtų atsižvelgti į jai žinomus atitinkamo sektoriaus lyginamuosius standartus, pvz., susijusius su skiriamu mokymo biudžetu ir mokymo dienų skaičiumi, įskaitant EBI pateiktus lyginamosios analizės rezultatus¹⁷.

¹⁷ Šių gairių poveikio vertinimo priede pateikti EBI parengti įstaigų teikiamų mokymo išteklių ir mokymo dienų skaičiaus lyginamosios analizės rezultatai (2015 m. duomenys).

97. Įvadinio ir vėlesnio mokymo politika ir procedūros gali būti iš dalies arba visiškai įtrauktos į bendrąją tinkamumo politiką; pagal jas turėtų būti nustatyta bent:
- a. valdymo organo įvadinio ir vėlesnio mokymo tikslai, atskirai skirti, jei taikoma, valdymo funkcijai ir priežiūros funkcijai. Į juos taip pat turėtų būti įtraukti, jei taikoma, įvadinio ir vėlesnio mokymo tikslai, skirti konkrečioms pareigoms, atsižvelgiant į konkrečias jas einančių asmenų atsakomybės sritis ir dalyvavimą komitetų veikloje;
 - b. atsakomybė už išsamios mokymo programos rengimą;
 - c. įstaigos įvadiniam ir vėlesniam mokymui skirti finansiniai ir žmogiškieji ištekliai, atsižvelgiant į įvadinio ir vėlesnio mokymo kursų skaičių, jų sąnaudas ir visas susijusias administracines užduotis, siekiant užtikrinti, kad įvadinį ir vėlesnį mokymą būtų galima rengti laikantis politikos;
 - d. aiškų procesą, pagal kurį bet kuris valdymo organo narys gali prašyti surengti įvadinį arba vėlesnį mokymą.
98. Rengdamas šią politiką valdymo organas arba skyrimo komitetas, jei toks komitetas įsteigtas, turėtų atsižvelgti į informaciją, kurią pateikė žmogiškųjų išteklių valdymo funkcijos vykdytojai ir už mokymo biudžeto sudarymo ir mokymo rengimo funkcijos vykdymą atsakingi asmenys, taip pat, jei taikoma, – susijusių vidaus kontrolės funkcijų vykdytojai.
99. Įstaigos turėtų būti parengusios procesą, pagal kurį būtų nustatoma, kuriose srityse reikia rengti valdymo organo narių kolektyvinį ir individualų mokymą. Rengiant įvadinio ir vėlesnio mokymo programų turinį, prireikus turėtų dalyvauti atitinkamų veiklos sričių darbuotojai ir vidaus funkcijų vykdytojai, įskaitant vidaus kontrolės funkcijų vykdytojus.
100. Politika, procedūros ir mokymo planai turėtų būti atnaujinami atsižvelgiant į valdymo ir strateginius pokyčius, naujus produktus, kitus svarbius ir taikomų teisės aktų bei rinkų pokyčius.
101. Įstaigos turėtų būti parengusios vertinimo procesą, pagal kurį būtų tikrinamas rengiamo įvadinio ir vėlesnio mokymo įgyvendinimas ir kokybė, taip pat užtikrinama atitiktis įvadinio ir vėlesnio mokymo politikai ir procedūroms.

V antraštinė dalis. Valdymo organo įvairovė

12. Įvairovės politikos tikslai

102. Pagal Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 10 dalį visos įstaigos turėtų būti parengusios politiką, kuria būtų skatinama valdymo organo įvairovė, siekiant didinti jo narių įvairovę, ir tos politikos laikytis. Pagal šią politiką turėtų būti siekiama įdarbinant valdymo organo narius užtikrinti platų savybių ir gebėjimų spektrą, kad valdymo organą sudarytų įvairių nuomonių ir

įvairios patirties turintys nariai, ir sudaryti palankesnes sąlygas nepriklausomoms nuomonėms reikšti ir pagrįstiems sprendimams priimti. Įstaigos turėtų siekti, kad valdymo organą sudarytų tinkamas visų lyčių narių skaičius, taip pat turėtų užtikrinti, kad atrenkant valdymo organo narius būtų laikomasi lygių galimybių principo. Vien įtraukti tos lyties, kurios atstovų yra nepakankamai, darbuotojų atstovus, kai to reikalaujama pagal nacionalinę teisę, nepakanka tam, kad valdymo organo struktūroje būtų užtikrinta tinkama lyčių pusiausvyra.

103. Įvairovės politika turėtų apimti bent šiuos įvairovės aspektus: išsilavinimą ir profesinę patirtį, lytį, amžių, ir (ypač jei įstaigos veikia tarptautiniu mastu) – geografinę kilmę, nebent geografinės kilmės aspekto įtraukimas būtų neteisėtas pagal valstybės narės teisės aktus. Į svarbių KRD įstaigų įvairovės politiką turėtų būti įtraukiamas kiekybinis atstovavimo lyčiai, kuriai valdymo organe atstovaujama nepakankamai, tikslas. Svarbios KRD įstaigos turėtų kiekybiškai įvertinti siekiamą lyties, kuriai atstovaujama nepakankamai, dalyvavimą, nustatyti tinkamą laikotarpį, per kurį šis tikslas turėtų būti pasiektas, ir tai, kaip jo bus siekiama. Šis tikslas turėtų būti nustatomas valdymo organui kolektyviai, bet, jei valdymo organas yra pakankamai didelis, jis gali būti išskaidytas pagal valdymo ir priežiūros funkcijas. Visose kitose įstaigose, ypač jei jų valdymo organą sudaro mažiau nei penki nariai, šis tikslas gali būti išreiškiamas kokybiškai.
104. Nustatydamos įvairovės tikslus, įstaigos turėtų atsižvelgti į kompetentingų institucijų, EBI arba kitų atitinkamų tarptautinių įstaigų ar organizacijų paskelbtus įvairovės lyginamosios analizės rezultatus¹⁸.
105. Įvairovės politika gali apimti atstovavimą darbuotojams valdymo organe, kad į valdymo organą būtų įtraukta kasdienių praktinių įstaigos vidaus darbo žinių ir patirties turinčių asmenų.
106. Svarbios KRD įstaigos, atlikdamos metinę valdymo organo sudėties peržiūrą, taip pat turėtų dokumentuoti, kaip laikomasi nustatytų tikslų ir uždavinių. Jei įvairovės tikslai arba uždaviniai nebuvo įgyvendinti, svarbi KRD įstaiga turėtų dokumentuoti jų neįgyvendinimo priežastis, taikytinas priemones ir laikotarpį, kurį šios priemonės turėtų būti taikomos, siekiant užtikrinti, kad įvairovės tikslai ir uždaviniai būtų įgyvendinti.
107. Kad būtų lengviau sudaryti pakankamai įvairių kandidatų į valdymo organo pareigybes rezervą, įstaigos turėtų įgyvendinti personalo įvairovės politiką, įskaitant karjeros planavimo aspektus ir priemones, kuriomis užtikrinamas vienodas požiūris į skirtingų lyčių darbuotojus ir vienodos jų galimybės. Taikant šias priemones taip pat turėtų būti užtikrinama, kad atrenkant darbuotojus užimti vadovaujamas pareigas arba rengiant mokymus valdymo temomis, būtų atsižvelgiama į tinkamo atstovavimo lytims aspektus.

¹⁸ Taip pat žr. EBI ataskaitą dėl įvairovės lyginamosios analizės: <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1360107/EBA-Op-2016-10+%28Report+on+the+benchmarking+of+diversity+practices%29.pdf> ir <https://eba.europa.eu/eba-calls-measures-ensure-more-balanced-composition-management-bodies-institutions>.

108. Tam, kad skatinti valdymo organo sudėties įvairovę būtų lengviau, įstaigos turėtų būti parengusios politiką, pagal kurią būtų užtikrinama, kad niekas nebūtų diskriminuojamas dėl lyties, rasės, odos spalvos, etninės ar socialinės kilmės, genetinių ypatybių, religijos ar tikėjimo, priklausymo nacionalinei mažumai, turto, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos¹⁹.

VI antraštinė dalis. Tinkamumo politika ir valdymo priemonės

13. Tinkamumo politika

109. Pagal Direktyvos 2013/36/ES 88 straipsnio 1 dalį įstaigos valdymo organas nustato, prižiūri valdymo priemones, kuriomis užtikrinamas veiksmingas prudencinis įstaigos valdymas, ir yra atskaitingas už šių priemonių įgyvendinimą. Be to, pagal Direktyvos 2014/65/ES 9 straipsnio 3 dalį Direktyvoje 2014/65/ES apibrėžtos investicinės įmonės (Finansinių priemonių rinkų direktyvoje nurodytos įmonės) valdymo organas taip, kad būtų skatinamas rinkos vientisumas ir paisoma klientų interesų, apibrėžia valdymo priemones, prižiūri jų įgyvendinimą ir yra už tai atskaitingas. Pagal šiuos reikalavimus įstaigos tinkamumo politika turėtų derėti su įstaigoje taikoma bendrąja įmonės valdymo sistema, įmonės kultūra ir norima prisiimti rizika, o pagal šią politiką įgyvendinami procesai turėtų būti visapusiškai vykdomi taip, kaip numatyta. Be to, įstaigos valdymo organas, nepažeisdamas jokių reikalavimų dėl akcininkų suteikiamo patvirtinimo, turėtų priimti ir prižiūrėti valdymo organo narių tinkamumo vertinimo politiką.

110. Kad įdarbinant naujus narius būtų atsižvelgiama į įvairovę, tinkamumo politika turėtų apimti įvairovės politiką arba įvairovės politika turėtų būti joje nurodoma.

111. Nepažeisdamas jokių reikalavimų dėl akcininkų suteikiamo patvirtinimo, valdymo organas taip pat turėtų patvirtinti visus tinkamumo politikos pakeitimus. Šios politikos ir jos pakeitimų priėmimas turėtų būti dokumentuojamas (pvz., atitinkamų posėdžių protokoluose).

112. Politika turėtų būti aiški, tinkamai dokumentuota ir skaidri visiems įstaigos darbuotojams. Rengdamas politiką valdymo organas gali prašyti informacijos iš kitų vidaus komitetų, pirmiausia – iš skyrimo komiteto, jei toks komitetas įsteigtas, ir iš kitų vidaus funkcijų, pvz., teisės, žmogiškųjų išteklių arba kontrolės funkcijų, vykdytojų, ir į šią informaciją atsižvelgti.

113. Vidaus kontrolės funkcijų vykdytojai²⁰ pagal savo kompetenciją turėtų faktiškai prisidėti prie tinkamumo politikos rengimo. Pavyzdžiui, atitikties užtikrinimo funkcijų vykdytojai turėtų analizuoti, kaip tinkamumo politika veikia įstaigos atitiktį teisės aktams, reglamentams, vidaus

¹⁹ Taip pat žr. EBI vidaus valdymo gairių II antraštinės dalies 1 skirsnį.

²⁰ Taip pat žr. EBI vidaus valdymo gaires: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>.

politikai ir procedūroms, ir turėtų pranešti apie visą su atitiktimi susijusią riziką ir neatitikties problemas valdymo organo nariams.

114. Ši politika turėtų apimti narių atrankos, stebėsenos, pareigų perėmimo planavimo bei esamų narių pakartotinio skyrimo principus ir joje turėtų būti nustatoma bent:

- a. valdymo organo narių atrankos, skyrimo, pakartotinio skyrimo ir pareigų perėmimo procesas ir taikoma nario tinkamumo vertinimo vidaus procedūra, įskaitant tai, kurių vidaus (pvz. žmogiškųjų išteklių valdymo) funkcijų vykdytojai turi padėti atlikti vertinimą;
- b. vertinant taikytini kriterijai, į kuriuos turėtų būti įtraukiami šiose gairėse nustatyti tinkamumo kriterijai;
- c. tai, kaip per atrankos procesą turėtų būti atsižvelgiama į svarbių KRD įstaigų valdymo organo narių įvairovės politiką ir tikslą dėl valdymo organe nepakankamai atstovaujamos lyties;
- d. ryšių su kompetentingomis institucijomis kanalas;
- e. tai, kaip turėtų būti dokumentuojamas vertinimas.

115. Atitinkamos įstaigos į savo tinkamumo politiką taip pat turėtų įtraukti pagrindines funkcijas atliekančių asmenų atrankos ir skyrimo procesus. Pagal tinkamumo politiką, taikant rizikos vertinimu pagrįstą metodą, be vidaus kontrolės funkcijų vadovų ir vyriausiojo finansininko, kurie nėra valdymo organo nariai, gali būti išskiriamos pareigybės, kurias užimančius asmenis atitinkamos įstaigos galėtų laikyti pagrindines funkcijas atliekančiais asmenimis.

116. Priežiūros funkciją atliekantis valdymo organas ir skyrimo komitetas, jei toks komitetas įsteigtas, turėtų stebėti įstaigos tinkamumo politikos veiksmingumą ir atlikti šios politikos rengimo ir įgyvendinimo peržiūrą. Prireikus valdymo organas turėtų iš dalies keisti politiką, atsižvelgdamas į skyrimo komiteto, jei toks komitetas įsteigtas, ir vidaus audito funkcijos vykdytojų rekomendacijas.

14. Tinkamumo politika grupėje

117. Pagal Direktyvos 2013/36/ES 109 straipsnio 2 ir 3 dalis konsoliduojančioji KRD įstaiga turėtų užtikrinti, kad grupėje taikoma visų valdymo organo narių ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimo politika būtų nuosekliai įgyvendinama ir kad jos būtų tinkamai laikomasi visose į prudencinį konsolidavimą įtrauktose patronuojamosiose įmonėse, įskaitant įmones, kurioms Direktyva 2013/36/ES netaikoma, net jei jos yra įsteigtos trečiosiose šalyse, įskaitant lengvatinių mokesčių zonų finansų centrus.

118. Politika turėtų būti koreguojama pagal konkrečią grupei priklausančių kredito įstaigų ir į prudencinį konsolidavimą įtrauktų patrunuojamųjų įmonių, kurioms pačioms Direktyva 2013/36/ES netaikoma, padėtį. Konsoliduojančiosios KRD įstaigos ir jos patrunuojamųjų įmonių kompetentingi organai arba funkcijų vykdytojai prirėikus turėtų bendradarbiauti ir keistis tinkamumui įvertinti reikalinga informacija.
119. Konsoliduojančioji KRD įstaiga turėtų užtikrinti, kad tinkamumo vertinimas atitiktų visus konkrečius atitinkamoje jurisdikcijoje taikomus reikalavimus. Daugiau nei vienoje valstybėje narėje esančių grupės įstaigų ir subjektų atžvilgiu konsoliduojančioji KRD įstaiga turėtų užtikrinti, kad pagal visos grupės politiką būtų atsižvelgiama į nacionalinės bendrovių teisės aktų ir kitų teisės aktuose nustatytų reikalavimų skirtumus.
120. Konsoliduojančioji KRD įstaiga turėtų užtikrinti, kad į prudencinį konsolidavimą įtrauktos trečiosiose šalyse įsteigtos patrunuojamosios įmonės nuosekliai įgyvendintų grupės politiką laikydamosi Direktyvos 2013/36/ES 74, 88 ir 91 straipsniuose nustatytų reikalavimų, jei tai nėra neteisėta pagal trečiosios šalies teisės aktus. Tuo tikslu ES patrunuojančiosios įmonės ir patrunuojamosios įmonės, kurioms taikoma Direktyva 2013/36/ES, privalo užtikrinti, kad trečiojoje šalyje esančios patrunuojamosios įmonės taikomi tinkamumo standartai bent atitiktų Europos Sąjungoje taikomus standartus.
121. Direktyvos 2013/36/ES reikalavimai dėl atlygio ir šios gairės KRD įstaigoms taikomi, nepriklausomai nuo to, ar įstaigos yra trečiojoje šalyje esančios patrunuojančiosios įstaigos patrunuojamosios įmonės. Jeigu trečiojoje šalyje esančios patrunuojančiosios įstaigos ES patrunuojamoji įmonė yra konsoliduojančioji KRD įstaiga, trečiojoje šalyje esančios patrunuojančiosios įstaigos lygmuo ir kitos tos patrunuojančiosios įstaigos tiesioginės patrunuojamosios įmonės į prudencinį konsolidavimą neįtraukiami. Konsoliduojančioji KRD įstaiga turėtų užtikrinti, kad pagal jos pačios politiką būtų atsižvelgiama į trečiojoje šalyje esančios patrunuojančiosios įstaigos grupės politiką, jei tai neprieštarauja atitinkamuose ES arba nacionalinės teisės aktuose, įskaitant šias gaires, nustatytiems reikalavimams.
122. Patrunuojamųjų įmonių, kurioms taikoma Direktyva 2013/36/ES, valdymo organas turėtų individualiai priimti ir įgyvendinti tinkamumo politiką, derančią su konsoliduotai arba iš dalies konsoliduotai nustatyta politika taip, kad ji atitiktų visus konkrečius nacionalinės teisės aktų reikalavimus.

15. Skyrimo komitetas ir jo užduotys²¹

123. Svarbios KRD įstaigos turi turėti skyrimo komitetą, kuris vykdytų Direktyvos 2013/36/ES 88 straipsnio 2 dalyje nustatytas užduotis ir turėtų joje nustatytus išteklius.

²¹ Informacijos apie komitetų sudėtį ir užduotis taip pat pateikta EBI vidaus valdymo gairėse: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>.

124. Skyrimo komiteto nariai turėtų turėti pakankamai kolektyvinių žinių, praktinės ir su įstaigos veikla susijusios patirties, kad galėtų įvertinti reikiamą valdymo organo sudėtį ir, be kita ko, rekomenduoti kandidatus į neužimtas valdymo organo pareigybes.
125. Jei skyrimo komitetas neįsteigtas, priežiūros funkciją atliekančiam valdymo organui turėtų būti pavesta vykdyti Direktyvos 2013/36/ES 88 straipsnio 2 dalies a punkto pirmoje pastraipoje ir b–d punktuose nurodytas užduotis ir jis turėtų turėti reikiamų išteklių joms vykdyti. Jei skyrimo komitetas neįsteigtas, minėtos direktyvos 88 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose nurodytas vertinimas turėtų būti atliekamas bent kas dvejus metus.
126. Skyrimo komitetas, jei toks komitetas įsteigtas, ir priežiūros funkciją atliekantis valdymo organas prireikus turėtų turėti galimybę susipažinti su visa jų pareigoms atlikti būtina informacija ir prireikus įtraukti atitinkamų vidaus kontrolės funkcijų ir kitus kompetentingus vidaus funkcijų vykdytojus.
127. Pagal Direktyvos 2013/36/ES 88 straipsnio 2 dalies paskutinę pastraipą šis skirsnis netaikomas, jei pagal nacionalinę teisę jokių valdymo organo narių atrankos ir skyrimo procesas į valdymo organo kompetenciją neįeina.

16. Valdymo organo sudėtis, narių skyrimas ir pareigų perėmimas

128. Nepažeidžiant nacionalinės bendrovių teisės, valdymo organas turėtų turėti pakankamą skaičių narių, būti tinkamos sudėties ir būti paskirtas tinkamam laikotarpiui. Kandidatūros pakartotiniam skyrimui turėtų būti teikiamos tik atsižvelgus į pastarąją kadenciją stebėtų nario veiklos rezultatų įvertinimą.
129. Visi valdymo organo nariai turėtų būti tinkami. Nepažeisdamas darbuotojų galimybės rinkti narius ir būti jų atstovaujamiems, valdymo organas turėtų nustatyti ir atrinkti kvalifikuotus bei patyrusius narius ir užtikrinti tinkamą valdymo organo pareigų perėmimo planavimą laikantis visų teisinių reikalavimų dėl valdymo organo sudėties, narių skyrimo arba pareigų perėmimo.
130. Nepažeisdamas akcininkų teisės skirti narius, įdarbindamas valdymo organo narius priežiūros funkciją atliekantis valdymo organas arba skyrimo komitetas, jei toks komitetas įsteigtas, bendradarbiaudamas su žmogiškųjų išteklių valdymo funkcijų vykdytojais, turėtų aktyviai padėti atrinkti kandidatus į neužimtas valdymo organo pareigybes ir turėtų:
- parengti konkrečių pareigybių, į kurias skiriama, vaidmens ir joms reikalingų gebėjimų aprašą;
 - įvertinti valdymo organo žinių, gebėjimų ir patirties pusiausvyros tinkamumą;
 - įvertinti, kiek laiko turėtų būti skiriama pareigoms vykdyti;
 - atsižvelgti į įvairovės politikos tikslus.

131. Priimant sprendimą dėl įdarbinimo turėtų būti, jei įmanoma, atsižvelgiama į atrinktų tinkamų kandidatų sąrašą, sudarytą atsižvelgiant į įstaigos įvairovės politikoje nustatytus įvairovės tikslus ir šių gairių V antraštinėje dalyje išdėstytus aspektus. Priimant šį sprendimą turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad įvairesnis valdymo organas skatina konstruktyvią kritiką ir įvairiomis nuomonėmis grindžiamas diskusijas. Vis dėlto įstaigos neturėtų įdarbinti valdymo organo narių vien siekdamos padidinti įvairovę, jei dėl to suprastėtų kolektyvinis valdymo organo veikimas ir sumažėtų jo narių kolektyvinis arba individualus tinkamumas.
132. Valdymo organo narys, jei įmanoma, prieš pradėdamas eiti pareigas, turėtų susipažinti su įstaigos ir jos valdymo organo kultūra, vertybėmis, elgesiu ir strategija.
133. Nepažeisdamas akcininkų teisių skirti ir pakeisti visus valdymo organo narius vienu metu, rengdamas savo narių pareigų perėmimo planą, valdymo organas turėtų užtikrinti sprendimų priėmimo tęstinumą ir, jei įmanoma, užkirsti kelią atvejams, dėl kurių vienu metu reikėtų pakeisti pernelyg daug narių. Rengiant pareigų perėmimo planus turėtų būti apibrėžti įstaigos planai, politika ir procesai, taikytini tuo atveju, jei valdymo organo nariai staiga arba netikėtai negalėtų eiti pareigų arba pasitrauktų iš pareigų, įskaitant visas atitinkamas laikinas priemones. Rengiant pareigų perėmimo planus taip pat turėtų būti atsižvelgiama į įstaigos įvairovės politikos tikslus ir uždavinius.

VII antraštinė dalis. Įstaigų atliekamas tinkamumo vertinimas

17. Įstaigų atliekamo valdymo organo narių individualaus ir kolektyvinio tinkamumo vertinimo bendrieji aspektai

134. Jei gairėse nenurodyta kitaip, priežiūros funkciją atliekantis valdymo organas arba skyrimo komitetas, jei toks komitetas įsteigtas, turėtų užtikrinti, kad, prieš paskiriant valdymo organo narius, būtų atliekami valdymo organo narių individualaus ir kolektyvinio tinkamumo vertinimai. Jie gali palaikyti ryšius su kitais komitetais (pvz., rizikos ir audito komitetu) ir vidaus funkcijų (pvz., žmogiškųjų išteklių valdymo, teisės arba kontrolės funkcijų) vykdytojais. Priežiūros funkciją atliekantis valdymo organas turėtų būti atsakingas už galutinį sprendimą dėl tinkamumo įvertinimo.
135. Nukrypstant nuo 134 dalies, individualaus ir kolektyvinio tinkamumo vertinimai gali būti atliekami po nario paskyrimo bet kuriuo iš šių įstaigos tinkamai pagrįstų atvejų:
- įstaigos akcininkai, savininkai arba nariai per akcininkų arba lygiavertį susirinkimą pvz., pagal sąrašo sistemą, pasiūlo valdymo organo narių kandidatūras ir paskiria narius, kurių nebuvo pasiūliusi įstaiga arba valdymo organas;

- b. atliekant išsamų tinkamumo vertinimą prieš paskiriant narį, sutrikų patikimas valdymo organo veikimas, įskaitant šias aplinkybes:
- i. jei būtinybė pakeisti narį atsiranda staiga arba netikėtai, pvz., mirus nariui;
 - ii. jei narys pašalinamas, nes nebėra tinkamas.
136. Atliekant tinkamumo vertinimus turėtų būti atsižvelgiama į visus vertinimams svarbius žinomus aspektus. Įstaigos turėtų atsižvelgti į riziką, įskaitant reputacijos riziką, kylančią nustačius trūkumą, kurie turi įtakos valdymo organo narių individualiam arba kolektyviniam tinkamumui.
137. Jei nariai paskiriami per visuotinį akcininkų susirinkimą ir jei narių individualaus ir kolektyvinio tinkamumo vertinimas buvo atliktas prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, įstaigos turėtų pateikti akcininkams reikiamą informaciją apie šio vertinimo rezultatus prieš susirinkimą. Jei tai tikslinga, vertinimai turėtų apimti įvairias alternatyvias valdymo organo sudėtis; jas galima pristatyti akcininkams.
138. Jei 135 dalyje nurodytais tinkamai pagrįstais atvejais akcininkai paskiria narius prieš tinkamumo vertinimą, paskirtų narių tinkamumas turėtų būti įvertintas teigiamai. Tokiais atvejais įstaigos turėtų įvertinti narių tinkamumą ir valdymo organo sudėtį kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo narių paskyrimo. Jei įstaigai vėliau atlikus vertinimą nustatoma, kad narys nėra tinkamas jo pareigoms eiti, apie tai nedelsiant turėtų būti pranešama nariui ir kompetentingai institucijai. Įstaigos apie atliktą vertinimą ir apie būtinybę paskirti kitus narius taip pat turėtų pranešti akcininkams.
139. Įstaigos turėtų užtikrinti, kad akcininkai galėtų susipažinti su visa svarbia praktine informacija apie pareigą užtikrinti, kad valdymo organo nariai individualiai ir kolektyviai visada būtų tinkami. Akcininkai, remdamiesi jiems pateikta informacija apie valdymo organo ir jo narių tinkamumą, turėtų galėti priimti pagrįstus sprendimus ir pašalinti visus trūkumus, susijusius su valdymo organo sudėtimi arba individualiais jo nariais.
140. Jei kai kuriuos narius skiria valdymo organas, šie vertinimai turėtų būti atliekami prieš nariams faktiškai pradėdami eiti pareigas. Tinkamai pagrįstais 135 dalyje nurodytais atvejais tinkamumo vertinimas gali būti atliekamas po nario paskyrimo. Toks vertinimas turėtų būti atliktas kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo paskyrimo datos.
141. Vertindamos valdymo organo kolektyvinį tinkamumą, įstaigos turėtų atsižvelgti į valdymo organo narių individualaus tinkamumo vertinimo rezultatus, ir atvirkščiai. Nustatyti bendros valdymo organo arba jo komitetų sudėties trūkumai nebūtinai turėtų būti pagrindas daryti išvadai, kad tam tikras narys individualiai nėra tinkamas.
142. Įstaigos turėtų dokumentuoti tinkamumo vertinimo rezultatus, pirmiausia – visus nustatytus valdymo organo narių reikiamo ir faktinio individualaus ir kolektyvinio tinkamumo neatitikimus ir taikytinas šių neatitikimų šalinimo priemones.

143. Įstaigos turėtų perduoti kompetentingoms institucijoms naujų valdymo organo narių tinkamumo vertinimo rezultatus, įskaitant pagal įstaigos nustatytas procedūras, kurios nurodytos 23 skirsnyje, atlikto kolektyvinės valdymo organo sudėties vertinimo rezultatus. Į juos turėtų būti įtraukiami III priede išvardyti dokumentai ir informacija²².
144. Kompetentingų institucijų prašymu įstaigos turėtų pateikti papildomą informaciją, kurios reikia valdymo organo narių individualiam arba kolektyviniam tinkamumui įvertinti. Pakartotinio skyrimo atveju gali būti apsiribota tik su atitinkamais pokyčiais susijusia informacija.

18. Valdymo organo narių individualaus tinkamumo vertinimas

145. Įstaigos turėtų reikalauti, kad valdymo organo nariai įrodytų savo tinkamumą, pateikdami bent šių gairių VIII antraštinėje dalyje ir III priede nurodytus dokumentus, kurių reikia kompetentingoms institucijoms tinkamumo vertinimui atlikti.
146. Vertindamos valdymo organo nario individualų tinkamumą, įstaigos turėtų:
- įvairiais kanalais ir įvairiomis priemonėmis surinkti informaciją apie nario tinkamumą (pvz., pagal diplomus, pažymėjimus, rekomendacijas, gyvenimo aprašymus, pokalbius, klausimynus);
 - surinkti informaciją apie vertinamo asmens reputaciją, dorumą, sąžiningumą ir, be kita ko, įvertinti, ar yra pagrįstų priežasčių įtarti, kad buvo arba yra plaunami pinigai ar finansuojami teroristai, tokią veiklą buvo arba yra bandoma vykdyti arba jos rizika gali būti padidėjusi;
 - įvertinti vertinamo asmens savarankiškumą;
 - pareikalauti, kad vertinamas asmuo patikrintų pateiktos informacijos tikslumą ir prireikus pateiktų informaciją patvirtinančius dokumentus;
 - pareikalauti, kad vertinamas asmuo deklaruotų faktinius arba galimus interesų konfliktus;
 - kiek įmanoma patikrinti vertinamo asmens pateiktos informacijos tikslumą;
 - priežiūros funkciją atliekančiame valdymo organe arba skyrimo komitete, jei toks komitetas įsteigtas, įvertinti vertinimo rezultatus;

²² Taip pat žr. pagal Direktyvos 2014/65/ES 7 straipsnio 4 dalį parengtą techninių reguliavimo standartų projektą ir pagal Direktyvos 2014/65/ES 7 straipsnio 5 dalį parengtą techninių įgyvendinimo standartų projektą dėl teikiant prašymą išduoti leidimą pateiktinos informacijos: http://ec.europa.eu/finance/securities/docs/isd/mifid/rts/160714-rts-authorisation_en.pdf ir <https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015-1858-final-report-draft-implementing-technical-standards-under-mifid-ii.pdf>. Taip pat žr. EBI paskelbtą konsultacijos skirtą dokumentą dėl leidimų išdavimo techninių reguliavimo standartų projekto.

h. prireikus imtis taisomųjų priemonių, kuriomis būtų užtikrintas valdymo organo narių individualus tinkamumas, kaip nurodyta 22 skirsnyje.

147. Jei dėl kokios nors priežasties dėl valdymo organo nario tinkamumo kyla abejonių, reikėtų įvertinti, kokią įtaką šios abejonės turi šio asmens tinkamumui. Atlikdamos šį vertinimą įstaigos turėtų atsižvelgti į tai, ar yra pagrįstų priežasčių įtarti, kad buvo arba yra plaunami pinigai ar finansuojami teroristai, tokią veiklą buvo arba yra bandoma vykdyti arba jos rizika gali būti padidėjusi.

148. Įstaigos turėtų dokumentuoti pareigybes, dėl kurios atliktas vertinimas, aprašą, įskaitant šios pareigybės vaidmenį įstaigoje, ir turėtų nurodyti tinkamumo vertinimo rezultatus pagal šiuos kriterijus:

- a. skiriamo laiko pakankamumas;
- b. direktoriaus pareigas svarbioje KRD įstaigoje einančių valdymo organo narių atitiktis Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 3 dalyje nustatytam direktoriaus pareigų skaičiaus apribojimui;
- c. žinių, gebėjimų ir patirties pakankamumas;
- d. reputacija, sąžiningumas ir dorumas;
- e. savarankiškumas.

19. Valdymo organo kolektyvinio tinkamumo vertinimas

149. Vertindamos valdymo organo kolektyvinį tinkamumą, įstaigos turėtų atskirai įvertinti valdymo ir priežiūros funkcijas atliekančių valdymo organų sudėtį. Vertinant kolektyvinį tinkamumą, faktinė valdymo organo sudėtis ir faktinės kolektyvinės valdymo organo žinios, gebėjimai ir patirtis turėtų būti lyginami su kolektyviniu tinkamumu, kuris reikalaujamas pagal Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 7 dalį.

150. Vertindamos valdymo organo kolektyvinį tinkamumą įstaigos turėtų taikyti:

- a. I priede pateiktą tinkamumo matricos šabloną. Šį šabloną įstaigos gali koreguoti, atsižvelgdamos į I antraštinėje dalyje aprašytus kriterijus; arba
- b. tinkamą savo metodiką, atitinkančią šiose gairėse nustatytus kriterijus.

151. Vertindamos valdymo organo nario individualų tinkamumą, įstaigos turėtų per tą patį laikotarpį pagal 7 skirsnį taip pat įvertinti valdymo organo kolektyvinį tinkamumą ir tai, ar bendra priežiūros funkciją atliekančio valdymo organo specialiųjų komitetų sudėtis yra

tinkama²³. Pirmiausia turėtų būti įvertinta, kokiomis žiniomis, gebėjimais ir patirtimi asmuo prisideda prie valdymo organo kolektyvinio tinkamumo ir ar valdymo organas apskritai yra sudarytas taip, kad turėtų pakankamai įvairių žinių, gebėjimų ir patirties, kad suprastų įstaigos veiklą ir pagrindinę riziką.

152. Pagal III antraštinės dalies 7 dalį vertindamos kolektyvinį tinkamumą įstaigos taip pat turėtų įvertinti, ar priimdamas sprendimus valdymo organas įrodė, kad pakankamai supranta pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo riziką ir tai, kaip ji veikia įstaigos veiklą, ir įrodė gebantis tinkamai šią riziką valdyti bei prireikus imtis taisomųjų priemonių.

20. Nuolatinė valdymo organo narių individualaus ir kolektyvinio tinkamumo stebėseną ir pakartotinis vertinimas

153. Atlikant nuolatinę valdymo organo narių individualaus arba kolektyvinio tinkamumo stebėseną, reikėtų atkreipti dėmesį į tai, ar narys individualiai arba nariai kolektyviai tebėra tinkami, atsižvelgiant į individualius arba kolektyvinius veiklos rezultatus, atitinkamas aplinkybes arba įvykį, dėl kurio prireikė pakartotinio vertinimo, ir šių aplinkybių arba įvykio poveikį faktiniam arba reikalaujamam tinkamumui.

154. Atlikdami pakartotinį individualių arba kolektyvinių valdymo organo veiklos rezultatų vertinimą, priežiūros funkciją atliekančio valdymo organo nariai arba skyrimo komitetas, jei toks komitetas įsteigtas, ypač turėtų atsižvelgti į:

- a. valdymo organo darbo procesų veiksmingumą, įskaitant valdymo organui teikiamos informacijos srautų ir atskaitomybės jam veiksmingumą, atsižvelgiant į kontrolės funkcijos vykdytojų pateiktą informaciją ir visus tolesnius šių funkcijų vykdytojų veiksmus arba rekomendacijas;
- b. įstaigos valdymo efektyvumą ir apdairumą, įskaitant tai, ar valdymo organas veikė atsižvelgdamas į įstaigos interesus, įskaitant kovą su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu;
- c. valdymo organo gebėjimą sutelkti dėmesį į strategiškais svarbius klausimus;
- d. surengtų posėdžių skaičiaus pakankamumą, juose dalyvavusių asmenų skaičių, skirto laiko pakankamumą ir direktorių aktyvumą per posėdžius;
- e. visus valdymo organo sudėties pokyčius, taip pat visus individualaus ir kolektyvinio tinkamumo trūkumus, atsižvelgiant į įstaigos verslo modelį, rizikos strategiją ir jų pokyčius;

²³ Informacijos apie komitetų sudėtį taip pat pateikta atitinkamose EBI vidaus valdymo gairėse.

- f. visus nustatytus įstaigos ir valdymo organo veiklos rezultatų tikslus;
 - g. valdymo organo narių savarankiškumą, įskaitant reikalavimą, kad priimant sprendimus nedominuotų kuris nors vienas asmuo arba nedidelė asmenų grupė, ir valdymo organo narių atitiktį interesų konfliktų politikai;
 - h. tai, kiek valdymo organo sudėtis atitinka nustatytus įstaigos įvairovės politikos tikslus pagal V antraštinę dalį;
 - i. visus įvykius, galinčius padaryti reikšmingą poveikį valdymo organo narių individualiam arba kolektyviniam tinkamumui, įskaitant įstaigos verslo modelio, strategijų ir organizacinės struktūros pokyčius;
 - j. pagrįstas priežastis įtarti, kad buvo arba yra plaunami pinigai ar finansuojami teroristai, tokią veiklą buvo arba yra bandoma vykdyti, padaryta kitų finansinių nusikaltimų arba yra padidėjusi jų rizika, įskaitant atvejus, kai gaunamos neigiamos vidaus ar išorės auditorių arba kompetentingų institucijų išvados dėl įstaigos kovos su pinigų plovimu ir (arba) teroristų finansavimu sistemų ir kontrolės priemonių tinkamumo.
155. Kai atsiranda pagrindo atlikti pakartotinį vertinimą, turėtų būti deramai atsižvelgiama į:
- a. įstaigoje ir, jei tai taikoma, grupėje, priskirtas pareigas ir atskaitomybę, kad būtų galima nustatyti, ar kurį nors reikšmingą faktą arba išvadą reikėtų priskirti vienam arba keliems atsakingiems valdymo organo nariams. Šiuo atžvilgiu nustatant priskirtas pareigas reikėtų atsižvelgti į visus atitinkamus dokumentus, įskaitant (bet tuo neapsiribojant) įstatus ir kodeksus, vidaus organizacines schemas, kitas atsakomybės sričių paskirstymo formas, vidaus politiką, jau atliktus tinkamumo vertinimus ir visą papildomą šiuo atžvilgiu suteiktą informaciją, paskyrimo raštus, pareigybių aprašymus, valdymo organo posėdžių protokolus ir
 - b. fakto, dėl kurio atliekamas pakartotinis vertinimas, įtikinamumą ir patikimumą, ir visų kaltinimų arba faktinių vieno arba kelių valdymo organo narių nusižengimų sunkumą. Įstaigos, be kitų dalykų, turėtų nustatyti, ar informacija yra įtikinama ir patikima (pvz., įvertinti informacijos šaltinį, patikimumą, visus šaltinio, iš kurio gauta informacija, interesų konfliktus). Įstaigos turėtų atkreipti dėmesį į tai, jog vien to, kad baudžiamojo teistumo nėra, nepakanka kaltinimams dėl nusižengimų atmesti.
156. Svarbios KRD įstaigos periodinį pakartotinį tinkamumo vertinimą turėtų atlikti bent kartą per metus. Įstaigos, kurios nėra svarbios, pakartotinį tinkamumo vertinimą turėtų atlikti bent kas dvejus metus. Įstaigos periodinio pakartotinio vertinimo rezultatus turėtų dokumentuoti. Jei pakartotinio vertinimo prireikė dėl konkretaus įvykio, atlikdamos šį vertinimą įstaigos gali daugiausia dėmesio skirti toms aplinkybėms arba įvykiui, dėl kurių (kurio) prireikė atlikti pakartotinį vertinimą, t. y. jei tam tikri aspektai nepakito, jų į vertinimą galima neįtraukti.

157. Pakartotinio vertinimo rezultatus, jo priešastį ir visas su nustatytais trūkumais susijusias rekomendacijas reikėtų dokumentuoti ir pateikti valdymo organui.
158. Priežiūros funkciją atliekantis valdymo organas arba skyrimo komitetas, jei toks komitetas įsteigtas, kolektyvinio tinkamumo vertinimo rezultatus valdymo organui turėtų pranešti net jei keisti jo sudėties arba imtis kitų priemonių nėra rekomenduojama. Rekomendacijose gali būti siūloma (tuo neapsiribojant) surengti mokymą, pakeisti procesus, imtis interesų konfliktų mažinimo priemonių, paskirti papildomus konkrečios kompetencijos turinčius narius ir pakeisti valdymo organo narius.
159. Valdymo funkciją atliekantis valdymo organas turėtų atsižvelgti į gautą ataskaitą ir priimti sprendimą dėl priežiūros funkciją atliekančio valdymo organo arba skyrimo komiteto, jei toks komitetas įsteigtas, rekomendacijų, o jei rekomendacijos nepriimamos, dokumentuoti to priešastis.
160. Įstaigos turėtų informuoti kompetentingą instituciją, jei pakartotiniai vertinimai atliekami dėl reikšmingų pokyčių. Svarbios KRD įstaigos bent kartą per metus turėtų informuoti kompetentingą instituciją apie visus atliktus pakartotinius kolektyvinio tinkamumo vertinimus.
161. Įstaigos turėtų dokumentuoti pakartotinius vertinimus, įskaitant jų rezultatus ir visas priemones, kurių imtasi atsižvelgiant į pakartotinio vertinimo rezultatus. Kompetentingos institucijos prašymu įstaigos turėtų pateikti dokumentus, kuriais pagrindžiamas pakartotinis vertinimas.
162. Jei valdymo organas padaro išvadą, kad valdymo organo narys individualiai arba valdymo organas kolektyviai nėra tinkami, įstaiga turėtų nedelsdama apie tai pranešti kompetentingai institucijai, taip pat pranešti apie pasiūlytas arba įstaigos taikytas priemones padėčiai ištaisyti.

21. Atitinkamų įstaigų atliekamas pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimas

163. Atitinkamos įstaigos atsakingi atitinkamų funkcijų vykdytojai prieš pagrindines funkcijas atliekančių asmenų paskyrimą turėtų atlikti jų tinkamumo vertinimą ir pranešti vertinimo rezultatus skyrimo funkcijos vykdytojams ir valdymo organui. 172 dalyje nurodytos svarbios KRD įstaigos turėtų informuoti kompetentingas institucijas apie vidaus kontrolės funkcijų vadovų ir vyriausiojo finansininko, kurie nėra valdymo organo nariai, vertinimo rezultatus.
164. Jei, atitinkamai įstaigai atlikus vertinimą, padaroma išvada, kad pagrindines funkcijas atliekantis asmuo yra netinkamas, atitinkama įstaiga turėtų neskirti šio asmens arba imtis reikiamų priemonių siekdama užtikrinti, kad šios pareigos būtų atliekamos tinkamai. Svarbios KRD įstaigos turėtų pateikti kompetentingai institucijai atitinkamą informaciją apie vidaus kontrolės funkcijų vadovus ir vyriausiąjį finansininką, kurie nėra valdymo organo nariai.

Kompetentingos institucijos gali reikalauti šios informacijos iš visų atitinkamų įstaigų ir apie visus pagrindines funkcijas atliekančius asmenis.

165. Kai vertinimą turi atlikti ir kompetentinga institucija, paskirdamos pagrindines funkcijas atliekantį asmenį atitinkamos įstaigos turėtų imtis reikiamų priemonių (pvz., nustatyti bandomąjį laikotarpį, įtraukti į darbo sutartį nušalinimo sąlygą arba paskirti eiti vadovo pareigas laikinai), kad galėtų pašalinti pagrindines funkcijas atliekantį asmenį iš pareigų, jei kompetentinga institucija įvertintų, kad jis toms pareigoms netinka.

22. Įstaigų taisomosios priemonės

166. Jei įstaigai atlikus vertinimą arba pakartotinį vertinimą, padaroma išvada, kad asmuo nėra tinkamas ir todėl jo valdymo organo nariu skirti negalima, asmuo nariu neturėtų būti skiriamas, o jei jau yra paskirtas, įstaiga jį turėtų pakeisti. Jei įstaigai atlikus vertinimą arba pakartotinį vertinimą, išskyrus su reputacijos, sąžiningumo ir dorumo vertinimu susijusius kriterijus, nustatoma narių žinių, gebėjimų arba patirties trūkumų, kuriuos galima lengvai pašalinti, įstaiga turėtų laiku imtis reikiamų taisomųjų priemonių šiems trūkumams pašalinti.
167. Jei įstaigai atlikus vertinimą arba pakartotinį vertinimą, padaroma išvada, kad valdymo organas neatitinka kolektyvinio tinkamumo reikalavimų, įstaiga turėtų laiku imtis reikiamų taisomųjų priemonių.
168. Imdamasi taisomųjų priemonių įstaiga turėtų atsižvelgti į konkrečias aplinkybes ir su konkrečiu valdymo organo nariu arba valdymo organo kolektyvine sudėtimi susijusius trūkumus. Jei įstaiga prašo išduoti leidimą pradėti vykdyti veiklą, šios priemonės turėtų būti įgyvendinamos prieš išduodant leidimą²⁴.
169. Tinkamos taisomosios priemonės gali būti (tuo neapsiribojant): atsakomybės valdymo organo nariams paskirstymo koregavimas, tam tikrų narių pakeitimas, papildomų narių įdarbinimas, galimos interesų konfliktų mažinimo priemonės, pavienių narių mokymas arba kolektyvinis valdymo organo mokymas siekiant užtikrinti valdymo organo narių individualų ir kolektyvinį tinkamumą.
170. Bet kuriuo atveju kompetentingos institucijos turėtų būti nedelsiant informuojamos apie visus esminius su kuriuo nors pavieniu valdymo organo nariu arba kolektyvine valdymo organo sudėtimi susijusius trūkumus. Svarbios KRD įstaigos taip pat turėtų informuoti kompetentingas institucijas apie visus nustatytus trūkumus, susijusius su vidaus kontrolės funkcijų vadovais ir vyriausiuoju finansininku, kurie nėra valdymo organo nariai. Kartu turėtų būti pateikta informacija apie tai, kokių priemonių imtasi arba numatyta imtis, kad tie trūkumai būtų pašalinti, ir priemonių įgyvendinimo tvarkaraštis.

²⁴ Žr. 28 išnašą.

VIII antraštinė dalis. Kompetentingų institucijų atliekamas tinkamumo vertinimas

23. Kompetentingų institucijų atliekamo vertinimo procedūros

171. Svarbių KRD įstaigų atveju kompetentingos institucijos turėtų nustatyti priežiūros procedūras, taikomas įstaigų valdymo organo narių, taip pat vidaus kontrolės funkcijų vadovų ir vyriausiojo finansininko, kurie nėra valdymo organo nariai, tinkamumo vertinimui. Nustatydamos priežiūros procedūras kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į tai, kad tuo atveju, kai tinkamumo vertinimas atliekamas nariui jau pradėjus eiti pareigas, netinkamą narį gali prireikti pašalinti iš valdymo organo arba gali paaiškėti, kad valdymo organas nebeatitinka kolektyvinio tinkamumo reikalavimų. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad šių vertinimo procedūrų aprašas būtų paskelbtas viešai.
172. Svarbių KRD įstaigų vidaus kontrolės funkcijų vadovų ir vyriausiojo finansininko, kurie nėra valdymo organo nariai, tinkamumo vertinimus kompetentingos institucijos turėtų atlikti:
- svarbiose konsoliduojančiose KRD įstaigose;
 - grupei priklausančiose svarbiose KRD įstaigose, jei konsoliduojančioji KRD įstaiga nėra svarbi įstaiga;
 - grupei nepriklausančiose svarbiose KRD įstaigose.
173. Priežiūros procedūromis turėtų būti užtikrinama, kad naujai paskirtus valdymo organo narius, valdymo organą kaip kolektyvinį organą ir 172 dalyje nurodytų svarbių KRD įstaigų naujai paskirtus vidaus kontrolės funkcijų vadovus ir vyriausiąjį finansininką, kurie nėra valdymo organo nariai, įvertintų kompetentingos institucijos. Priežiūros procedūromis taip pat turėtų būti užtikrinama, kad kompetentinga institucija pakartotinai įvertintų pakartotinai paskirtus valdymo organo narius pagal 22 dalies b punkto ii papunktį ir 30 dalies b punkto ii papunktį, jeigu pakartotinis vertinimas yra reikalingas.
174. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad pagal jų priežiūros procedūras būtų galima laiku ištaisyti neatitiktis atvejus.
175. Pagal pirmiau nurodytas priežiūros procedūras turėtų būti reikalaujama, kad įstaigos kompetentingoms institucijoms nedelsdamos praneštų apie visas neužimtas valdymo organo pareigybes. Iš įstaigų taip pat turėtų būti reikalaujama pranešti kompetentingoms institucijoms apie ketinimą paskirti valdymo organo narį, kai kompetentinga institucija vertina tinkamumą prieš paskyrimą, arba apie valdymo organo nario paskyrimą, kai kompetentingos institucijos vertina tinkamumą po paskyrimo. Kai kompetentinga institucija vertina tinkamumą prieš paskyrimą, tokie pranešimai turėtų būti pateikiami ne vėliau kaip per dvi savaites nuo tada, kaip įstaiga nusprendžia siūlyti skirti narį, o kai kompetentinga institucija

vertina tinkamumą po paskyrimo, – ne vėliau kaip per dvi savaites nuo paskyrimo; į pranešimą įtraukiami visi III priede nurodyti dokumentai ir informacija.

176. 136 dalyje nurodytais tinkamai pagrįstais atvejais turėtų būti reikalaujama, kad visus III priede nurodytus dokumentus ir informaciją kartu su pranešimu įstaigos pateiktų kompetentingai institucijai per vieną mėnesį nuo nario paskyrimo.
177. Jeigu pagal 172 ir 173 dalis turi būti atliekamas svarbių KRD įstaigų vidaus kontrolės funkcijų vadovų ir vyriausiojo finansininko, kurie nėra valdymo organo nariai, vertinimas, svarbios KRD įstaigos apie šių funkcijų vykdytojų paskyrimą privalo pranešti kompetentingoms institucijoms nedelsdamos, bet ne vėliau nei per dvi savaites nuo jų paskyrimo. Turėtų būti reikalaujama, kad svarbios KRD įstaigos kartu su pranešimu pateiktų visus reikiamus III priede išvardytus dokumentus ir informaciją.
178. Kompetentingos institucijos gali nustatyti priežiūros procedūras, kurios būtų taikomos vidaus kontrolės funkcijų vadovų ir vyriausiojo finansininko, kurie nėra valdymo organo nariai, tinkamumui vertinti kitose 172 dalyje nenurodytose įstaigose ir kitiems pagrindines funkcijas įstaigose atliekantiems asmenims, jei pagal rizikos vertinimu pagrįstą metodą jie yra išskirti. Pagal šias procedūras kompetentingos institucijos taip pat gali reikalauti, kad šios įstaigos joms praneštų atlikto vertinimo rezultatus ir pateiktų atitinkamus dokumentus.
179. Kompetentingos institucijos turėtų nustatyti ilgiausią jų atliekamo tinkamumo vertinimo laikotarpį; šis laikotarpis neturėtų viršyti keturių mėnesių nuo tos dienos, kai įstaiga pateikia 175–177 dalyse nurodytus pranešimus. Jei kompetentinga institucija nustato, kad vertinimui užbaigti reikia papildomų dokumentų ir informacijos, šio laikotarpio skaičiavimas gali būti sustabdytas nuo tos dienos, kai kompetentinga institucija paprašo papildomų vertinimui užbaigti būtinų dokumentų ir informacijos, iki šių dokumentų ir informacijos gavimo dienos. Jei ketinama priimti neigiamą sprendimą, reikiamus dokumentus ir informaciją turėtų sudaryti dokumentai, kuriuos reikia paprašyti pateikti, arba klausymai, kuriuos reikia paprašyti surengti, taikant administracines procedūras.
180. Pagal Direktyvos 2013/36/ES 15 straipsnį, jei tinkamumo vertinimas atliekamas dėl prašymo išduoti leidimą pradėti veiklą, ilgiausias laikotarpis neturi viršyti šešių mėnesių nuo prašymo gavimo dienos arba, jei prašymas yra neišsamus, – šešių mėnesių nuo tos dienos, kai buvo gauta sprendimui priimti reikalinga išsami informacija²⁵.
181. Atlikdamos vertinimą kompetentingos institucijos turėtų remtis įstaigos ir vertinamų narių pateiktais dokumentais bei informacija, ir juos vertindamos turėtų atsižvelgti į atitinkamas III antraštinėje dalyje apibrėžtas sąvokas.
182. Valdymo organo narių individualaus ir kolektyvinio tinkamumo ir KRD įstaigų vidaus kontrolės funkcijų vadovų ir vyriausiojo finansininko, kurie nėra valdymo organo nariai,

²⁵ Žr. 28 išnašą.

individualaus tinkamumo vertinimą kompetentingos institucijos turėtų vykdyti nuolat kartu su nuolatine priežiūros veikla. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įstaigos atliktų būtinus II antraštinės dalies 1, 2 ir 3 skirsniuose nurodytus pakartotinius vertinimus. Jei atlikti pakartotinį tinkamumo vertinimą kompetentingai institucijai reikia dėl įstaigos atlikto pakartotinio vertinimo, kompetentinga institucija pirmiausia turėtų atsižvelgti į aplinkybes, dėl kurių įstaigai prireikė atlikti pakartotinį vertinimą. Kompetentingos institucijos turėtų pakartotinai įvertinti valdymo organo narių individualų ir kolektyvinį tinkamumą ir 172 dalyje nurodytų svarbių KRD įstaigų vidaus kontrolės funkcijų vadovų bei vyriausiųjų finansininkų, kurie nėra valdymo organo nariai, individualų tinkamumą pirmiausia tada, kai vykdydamos nuolatinę priežiūrą sužino naujų faktų arba gauna naujų įrodymų. Pakartotinis vertinimas turėtų būti atliekamas ir tais atvejais, kai kyla faktinių didelių abejonių dėl to, ar įstaiga, atskiri valdymo organo nariai ir 173 dalyje nurodytų svarbių įstaigų vidaus kontrolės funkcijų vadovai ir vyriausieji finansininkai, kurie nėra valdymo organo nariai, laikėsi arba nuolat laikosi kovos su pinigų plovimu ir (arba) teroristų finansavimu reikalavimų.

183. Atlikdamos tinkamumo vertinimus svarbiose KRD įstaigose kompetentingos institucijos, jei tinkama, turėtų rengti pokalbius. Pokalbiai gali būti rengiami ir kitų įstaigų vertinimo tikslais, remiantis rizikos vertinimu pagrįstu metodu ir atsižvelgiant į I antraštinėje dalyje nustatytus kriterijus, konkrečias įstaigos aplinkybes, vertinamą asmenį ir pareigybę, dėl kurios atliekamas vertinimas.

184. Jei tai tikslinga, pokalbiai taip pat gali būti rengiami, kai reikia pakartotinai įvertinti valdymo organo nario arba pagrindines funkcijas atliekančio asmens tinkamumą, jei paaiškėja naujų faktų arba aplinkybių, dėl kurių gali kilti abejonių dėl asmens tinkamumo.

185. Kad galėtų įvertinti faktinį valdymo organo veikimą, kompetentingos institucijos gali dalyvauti posėdžiuose arba rengti posėdžius su įstaiga, taip pat su kai kuriais arba visais valdymo organo nariais arba pagrindines funkcijas atliekančiais asmenimis arba gali stebėtojos teisėmis dalyvauti valdymo organo posėdžiuose. Tokių posėdžių dažnumas turėtų būti nustatomas pagal rizikos vertinimu pagrįstą metodą.

186. Tai, kad įstaiga pažeidžia prudenčinį arba kitą teisės aktuose nustatytą reikalavimą, tam tikromis aplinkybėmis gali būti pagrindas kompetentingai institucijai daryti išvadą, kad asmuo nebėra tinkamas, pavyzdžiui, jeigu kompetentinga institucija po tinkamo proceso nustato, kad asmuo nesiėmė veiksmų, kurių iš tokias pareigas užimančio asmens būtų galima pagrįstai tikėtis, kad būtų užkirstas kelias pažeidimui, jis būtų ištaisytas arba sustabdytas.

24. Kompetentingos institucijos sprendimas

187. Kompetentingos institucijos turėtų priimti sprendimą remdamosi valdymo organo narių individualaus arba kolektyvinio tinkamumo vertinimu ir vidaus kontrolės funkcijų vadovų ir vyriausiojo finansininko, kurie nėra valdymo organo nariai, vertinimu per 179 dalyje nurodytą

ilgiausią laikotarpį arba, jei šio laikotarpio skaičiavimas buvo sustabdytas, ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo šio laikotarpio pradžios.

188. 181 dalyje nurodytais atvejais pagal Direktyvos 2013/36/ES 15 straipsnio antrą pastraipą sprendimas išduoti leidimą arba atsisakyti jį išduoti bet kuriuo atveju turi būti priimamas per 12 mėnesių nuo prašymo gavimo dienos.
189. Jei įstaiga kompetentingai institucijai nepateikia pakankamai informacijos dėl vertinamo asmens tinkamumo, kompetentinga institucija turėtų pranešti įstaigai, kad tas narys negali būti valdymo organo nariu arba pagrindines funkcijas atliekančiu asmeniu, nes nebuvo pakankamai įrodyta, kad asmuo yra tinkamas, arba turi priimti neigiamą sprendimą.
190. Jei kompetentingai institucijai atlikus tinkamumo vertinimą padaroma išvada, kad vertinto asmens tinkamumas įrodytas nepakankamai, kompetentinga institucija turėtų pareikšti prieštaravimą dėl to asmens paskyrimo arba jo paskyrimo nepatvirtinti, nebent nustatyti trūkumai yra ištaisomi ir juos galima pašalinti kitomis įstaigos taikomomis priemonėmis.
191. Kompetentingos institucijos turėtų pranešti įstaigoms bent apie priimtą neigiamą sprendimą kuo greičiau. Jei nacionalinės teisės aktuose taip nustatyta arba per priežiūros procesus taip nustato kompetentinga institucija, teigiamas sprendimas gali būti laikomas priimtu pagal nutylėjimą, jei 179 dalyje nurodytas ilgiausias vertinimo laikotarpis pasibaigia kompetentingai institucijai nepriėmus neigiamo sprendimo.
192. Kompetentinga institucija, atsižvelgdama į įstaigos jau taikytas priemones, turėtų imtis reikiamų priemonių nustatytiems trūkumams pašalinti ir nustatyti šių priemonių įgyvendinimo tvarkaraštį. Tokias priemones atitinkamai turėtų sudaryti viena arba kelios iš šių priemonių:
- a. reikalavimas, kad įstaiga surengtų specialų individualų arba kolektyvinį valdymo organo narių mokymą;
 - b. reikalavimas, kad įstaiga perskirstytų užduotis valdymo organo nariams;
 - c. reikalavimas, kad įstaiga atsisakytų skirti pasiūlytą narį arba pakeistų tam tikrus narius;
 - d. reikalavimas, kad įstaiga pakeistų valdymo organo sudėtį ir taip užtikrintų valdymo organo narių individualų ir kolektyvinį tinkamumą;
 - e. nario pašalinimas iš valdymo organo;
 - f. jei tai tikslinga, administracinės sankcijos arba kitos administracinės priemonės (pvz., nustatyti konkretūs įpareigojimai, rekomendacijos arba sąlygos), įskaitant, kaip galutinė priemonė, – įstaigos veiklos leidimo panaikinimas.

193. Priemonės, nurodytas a ir c punktuose, taip pat turėtų būti galima taikyti atliekant svarbių KRD įstaigų vidaus kontrolės funkcijų vadovų ir vyriausiojo finansininko, kurie nėra valdymo organo nariai, tinkamumo vertinimus.
194. Jeigu valdymo organo nariai neatitinka Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų, kompetentingos institucijos turi teisę pašalinti tokius narius iš valdymo organo. Tikrinti, ar Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 1 dalyje nustatyti ir šiose gairėse išsamiau apibrėžti reikalavimai tebevykdomi, kompetentingos institucijos turėtų pirmiausia tada, kai turi pakankamai pagrindo įtarti, kad buvo arba yra plaunami pinigai ar finansuojami teroristai, tokią veiklą buvo arba yra bandoma vykdyti arba jos rizika yra padidėjusi ir ji yra susijusi su įstaiga.

25. Kompetentingų institucijų bendradarbiavimas

195. Kompetentingos institucijos, laikydamosi taikomų duomenų apsaugos teisės aktų, turėtų teikti viena kitai visą jų turimą tinkamumo vertinimui atlikti reikalingą informaciją apie valdymo organo narį arba pagrindines funkcijas atliekantį asmenį. Į šią informaciją taip pat turėtų būti įtrauktas dėl šio asmens tinkamumo priimto sprendimo pagrindimas. Šiuo tikslu, išskyrus atvejus, kai pagal nacionalinės teisės aktus tai leidžiama neprašant sutikimo, prašančioji kompetentinga institucija turėtų paprašyti, kad valdymo organo nariai arba pagrindines funkcijas atliekantys asmenys duotų sutikimą, pagal kurį ji galėtų:
- a. prašyti iš bet kurios kompetentingos institucijos su jais susijusios informacijos, kurios reikia tinkamumo vertinimui atlikti;
 - b. tvarkyti ir naudoti pateiktą informaciją atlikdama tinkamumo vertinimą, jei tokio sutikimo reikalaujama pagal taikomus duomenų apsaugos teisės aktus.
196. Kompetentingos institucijos gali atsižvelgti į kitų kompetentingų institucijų atlikto tinkamumo vertinimo rezultatus arba kitą informaciją apie valdymo organo narius arba pagrindines funkcijas atliekančius asmenis, kuri yra svarbi tinkamumui vertinti, ir tuo tikslu prašyti iš kitų kompetentingų institucijų reikalingos informacijos. Jeigu tai tikslinga, kompetentingos institucijos turėtų kreiptis į atitinkamos valstybės narės kovos su pinigų plovimu ir (arba) teroristų finansavimu priežiūros instituciją, ir prašyti papildomos informacijos, kuri yra reikalinga įstaigos valdymo organo arba pagrindines funkcijas atliekančių asmenų dorumui, sąžiningumui, gerai reputacijai ir tinkamumui vertinti. Be to, tais atvejais, kai su įstaiga susijusi pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo rizika yra padidėjusi, kompetentingos institucijos, jei tai tikslinga, taip pat turėtų prašyti informacijos iš

kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant Finansinės žvalgybos tarnybas ir teisėsaugos institucijas, kuria galėtų remtis vertindamos tinkamumą²⁶.

197. Gavusios tokius prašymus, kompetentingos institucijos turėtų, jei įmanoma, kuo greičiau pateikti atitinkamą turimą informaciją apie asmenų tinkamumą, kad prašančioji kompetentinga institucija galėtų laikytis 179 dalyje nustatyto vertinimui skirto laikotarpio. Pateikiamą informaciją turėtų sudaryti tinkamumo vertinimo rezultatai, visi nustatyti trūkumai, taikytos tinkamumo užtikrinimo priemonės, pareigybei, dėl kurios asmuo vertintas, priskirtos atsakomybės sritys ir pagrindinė informacija apie atitinkamos įstaigos dydį, veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą arba kita tinkamumui vertinti svarbi informacija.
198. Atlikdamos tinkamumo vertinimą, kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į EBI ir ESMA duomenų bazėse pagal Direktyvos 2013/36/ES 69 straipsnį ir Direktyvos 2014/65/ES 71 straipsnį pateiktą informaciją apie administracines sankcijas, surinkti informaciją apie visas pastarųjų dešimties metų sankcijas, taikytas įstaigoms, kuriose vertinamas asmuo buvo valdymo organo narys arba pagrindines funkcijas atliekantis asmuo, ir atsižvelgti į priežasties, dėl kurios skirta sankcija, rimtumą bei vertinamo asmens atsakomybę.
199. Prireikus kompetentingos institucijos taip pat gali prašyti informacijos apie vertinamą asmenį iš kitų kompetentingų institucijų, jei kita kompetentinga institucija šio asmens nebuvo įvertinusi, bet gali pateikti papildomos informacijos, pvz., apie nesuteiktą registraciją arba teistumą. Gavusios tokius prašymus, kompetentingos institucijos turėtų pateikti atitinkamą turimą informaciją apie asmenų tinkamumą. Jei informacijos šaltinis yra kitoje valstybėje narėje, ši informacija atskleidžiama tik gavus aiškų informaciją pateikusių institucijų sutikimą ir tik tais tikslais, dėl kurių šios institucijos davė sutikimą.
200. Jei kompetentingos institucijos priimtas sprendimas dėl asmens tinkamumo skiriasi nuo kitos kompetentingos institucijos anksčiau atlikto vertinimo, naujesnį vertinimą atlikusi kompetentinga institucija savo vertinimo rezultatus turėtų pranešti kitoms kompetentingoms institucijoms.
201. Jei kompetentinga institucija, remdamasi svarbiais su pinigų plovimu ir (arba) teroristų finansavimu susijusiais faktais arba įvykiais, nusprendžia, kad valdymo organo narys, vidaus kontrolės funkcijų vadovas ir vyriausiasis finansininkas, kurie nėra valdymo organo nariai, kaip nurodyta 172 dalyje, nėra tinkami, kompetentinga institucija, nepažeisdama nacionalinės teisės, turėtų apie savo išvadas ir sprendimus pranešti kompetentingai kovos su pinigų plovimu ir (arba) teroristų finansavimu priežiūros institucijai.
202. Siekdama užtikrinti, kad būtų pateikiami tinkamo asmens duomenys, prašydama informacijos prašančioji kompetentinga institucija turėtų nurodyti vertinamo asmens vardą ir

²⁶ Taip pat žr. Bendras gaires dėl kompetentingų institucijų, vykdančių kredito ir finansų įstaigų priežiūrą, bendradarbiavimo ir keitimosi informacija pagal Direktyvą (ES) 2015/849: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/anti-money-laundering-and-counteracting-financing-terrorism>.

pavarde, taip pat jo gimimo datą, įstaigos pavadinimą ir pareigybę, dėl kurios asmuo jau buvo vertintas.

IX antraštinė dalis. Kompetentingų institucijų ir pertvarkymo institucijų atliekamas tinkamumo vertinimas pertvarkymo atveju

203. Kompetentingos institucijos ir pertvarkymo institucijos turėtų nustatyti procedūras, pagal kurias būtų keičiamasi informacija apie valdymo organo narių ir pakaitinių narių tinkamumo vertinimą, laikantis BGD 27, 28 straipsnių ir 34 straipsnio 1 dalies c punkto ir atsižvelgiant į 81 straipsnio 2 dalį, pagal kurią kompetentingos institucijos turėtų informuoti pertvarkymo institucijas apie vieno ar kelių valdymo organo narių pašalinimą ir vieno arba kelių valdymo organo narių paskyrimą pagal BGD 27 ir 28 straipsnius.
204. Pirmiau minėtomis procedūromis turėtų būti užtikrinta, kad prireikus kompetentingos institucijos įvertintų naujai paskirtų valdymo organo narių ir viso valdymo organo kolektyvinį tinkamumą, kaip nurodyta BGD 27, 28 straipsniuose ir 34 straipsnio 1 dalies c punkte, pagal III antraštinėje dalyje išdėstytus kriterijus.
205. Procedūromis turėtų būti užtikrinama, kad pertvarkymo institucijos nedelsdamos praneštų kompetentingoms institucijoms apie naujai paskirtą vieną ar daugiau valdymo organo narių. Tais atvejais, kai pertvarkymo institucijos, naudodamosi pagal BGD 63 straipsnio 1 dalies I punktą suteiktais pertvarkymo įgaliojimais, pagal BGD 34 straipsnio 1 dalies c punktą skiria valdymo organo narius, jos turėtų kuo greičiau pateikti kompetentingoms institucijoms reikalingus dokumentus, kad kompetentingos institucijos galėtų atlikti tinkamumo vertinimą.
206. Jeigu nauji valdymo organo nariai paskiriami pagal BGD 27, 28 straipsnius arba 34 straipsnio 1 dalies c punktą, kompetentingos institucijos, atsižvelgdamos į padėties ekstremalumą, tinkamumo vertinimą turėtų atlikti po to, kai valdymo organo narys arba visas valdymo organas pradeda eiti savo pareigas, o sprendimą dėl tinkamumo priimti nepagrįstai nedelsdamos, stengdamosi jį priimti per vieną mėnesį nuo tada, kai gavo pranešimą apie paskyrimą nacionalinės teisės aktuose nustatyta tvarka (pvz., iš įstaigos) pagal BGD 28 straipsnį arba iš pertvarkymo institucijos pagal 34 straipsnio 1 dalies c punktą, jai naudojantis BGD 63 straipsnio 1 dalies I punkte nustatytais pertvarkymo įgaliojimais. Kompetentinga institucija turėtų nepagrįstai nedelsdama informuoti pertvarkymo instituciją apie vertinimo rezultatus.
207. Pertvarkymo institucijos pertvarkymo atveju pagal BGD 35 straipsnį paskirto specialiojo valdytojo, kuriam pavesta vykdyti tik su pertvarkymo įgyvendinimu susijusias užduotis ir suteikti laikini įgaliojimai ne ilgesniam negu pertvarkymo laikotarpiui, tinkamumo kompetentinga institucija nevertina.

I priedas. Kolektyvinės valdymo organo narių kompetencijos vertinimo matricos šablonas

Gairių 1 priedas pateikiamas atskirame „Excel“ faile. Į iš dalies pakeistą priedą įtrauktos nuostatos dėl atitikties kovos su pinigų plovimu ir (arba) teroristų finansavimu reikalavimams. Kitos priedo nuostatos keičiamos nebuvo.

II priedas. Gebėjimai

Toliau pateikiamas nebaigtinis 59 dalyje nurodytų svarbių gebėjimų, į kuriuos įstaigos turėtų atsižvelgti vertindamos tinkamumą, sąrašas:

- a. **autentiškumas** – kalba ir veikia nuosekliai, elgiasi pagal savo deklaruojamas vertybes ir įsitikinimus. Atvirai reiškia savo ketinimus, mintis ir jausmus, skatina atvirumą ir sąžiningumą, tinkamai informuoja vadovą apie faktinę padėtį, pripažindamas riziką ir problemas;
- b. **kalbiniai gebėjimai** – bendraudamas žodžiu geba kalbėti struktūruotai, laikosi įprastų normų, geba rašyti įstaigos vietos nacionaline arba darbine kalba;
- c. **ryžtingumas** – laiku priima gerai pagrįstus sprendimus, greitai imasi arba įsipareigoja imtis konkrečių veiksmų, pvz. reiškia savo nuomonę ir nedelsia;
- d. **gebėjimas bendrauti** – geba dėstyti mintis suprantamai, priimtina ir tinkama forma. Stengiasi bendrauti aiškiai, skaidriai, to paties siekia iš kitų, skatina aktyvų grįžtamąjį ryšį;
- e. **gebėjimas vertinti** – geba įvertinti duomenis bei įvairias veiklos kryptis ir daryti logiškas išvadas. Nagrinėja, atpažįsta ir supranta esminius aspektus ir problemas. Geba į dalykus žvelgti plačiai, ne vien savo atsakomybės ribose, ypač kai sprendžiamos problemos, galinčios pakenkti įmonės veiklos tęstinumui;
- f. **orientavimasis į klientą ir kokybę** – stengiasi užtikrinti kokybę ir, jei įmanoma, ieško galimybių ją gerinti. Tiksliau, nepitaria produktų ir paslaugų kūrimui, jų rinkodarai ir kapitalo išlaidoms, pvz., produktams, biurų pastatams arba akcijų paketams, jei negali tinkamai įvertinti rizikos, nes nepakankamai supranta struktūrą, principus arba pagrindines prielaidas. Nustato ir nagrinėja klientų pageidavimus ir poreikius, užtikrina, kad klientai nepatirtų nereikalingos rizikos, ir rūpinasi tuo, kad klientams būtų teikiama tiksli, išsami ir subalansuota informacija;
- g. **lyderystė** – teikia nurodymus ir gaires grupei, plėtoja ir palaiko grupinį darbą, motyvuoja ir skatina esamus žmogiškuosius išteklius ir užtikrina, kad darbuotojai turėtų konkrečiam tikslui pasiekti reikiamus profesinius gebėjimus. Geba priimti kritiką ir sudaro sąlygas kritiškoms diskusijoms;
- h. **lojalumas** – tapatinasi su įmone ir jaučiasi jos dalimi. Įrodo, kad gali skirti pakankamai laiko darbui ir gali tinkamai vykdyti pavestas užduotis, gina įmonės interesus ir veikia objektyviai bei kritiškai. Atpažįsta ir numato galimus asmeninių ir verslo interesų konfliktus;

- i. **išorės veiksmų suvokimas** – stebi įmonėje vykstančius pokyčius, vyraujančias galias ir požyrius. Gerai išmano atitinkamus finansinius, ekonominius, socialinius ir kitus nacionalinio ir tarptautinio lygmenų pokyčius, galinčius turėti įtakos įmonei, taip pat išmano suinteresuotųjų subjektų interesus ir geba šią informaciją veiksmingai išnaudoti;
- j. **gebėjimas derėtis** – nustato bendrus interesus ir atskleidžia juos taip, kad būtų galima siekti bendro sutarimo ir kartu – derybų tikslų;
- k. **gebėjimas įtikinti** – geba pasinaudodamas savo įtaiga, natūraliu autoritetu ir taktu daryti įtaką kitų nuomonėms. Yra stipri asmenybė ir geba tvirtai ginti savo poziciją;
- l. **gebėjimas dirbti grupėje** – supranta grupės interesus ir padeda siekti bendrų rezultatų; geba veikti kaip grupės dalis;
- m. **strateginis įžvalgumas** – geba kurti realistišką būsimų pokyčių viziją ir paversti ją ilgalaikiais tikslais, pvz., analizuodamas įvairius scenarijus. Kartu tinkamai atsižvelgia į įmonei kylančią riziką ir imasi tinkamų šios rizikos valdymo priemonių;
- n. **atsparumas įtampai** – yra atsparus ir geba veikti nuosekliai, net didelio spaudimo sąlygomis ir neapibrėžtumo laikotarpiams;
- o. **atsakingumas** – supranta vidaus ir išorės interesus, atidžiai juos įvertina ir už juos atsiskaito. Geba mokytis ir supranta, kad jo veiksmai turi įtakos suinteresuotųjų subjektų interesams;
- p. **gebėjimas vadovauti posėdžiams** – geba veiksmingai ir efektyviai vadovauti posėdžiams ir sukurti atvirumo aplinką, kurioje kiekvienas skatinamas dalyvauti vienodomis sąlygomis; žino kitų asmenų pareigas ir atsakomybės sritis.

III priedas. Asmens skyrimo į pareigas pirmą kartą dokumentavimo aspektai

Dėl kiekvieno reikalaujamo tinkamumo vertinimo kompetentingoms institucijoms turi būti pateikta toliau nurodyta informacija ir (arba) lydimieji dokumentai.

1. Asmens duomenys, informacija apie įstaigą ir atitinkamas pareigas

1.1 Asmens duomenys, tarp jų – visas vardas, pavardė, gimus suteikta pavardė (jei ji skiriasi), lytis, gimimo vieta ir data, adresas ir kontaktiniai duomenys, pilietybė ir asmens kodas arba asmens tapatybės ar kito atitinkamo dokumento kopija.

1.2 Informacija apie pareigybę, dėl kurios prašoma vertinimo, ar valdymo organo pareigybė yra vykdomoji, ar nevykdomoji, ar tai pagrindines funkcijas atliekančio asmens pareigybė. Į šiuos duomenis taip pat turėtų būti įtraukta ši informacija:

- a. paskyrimo raštas, sutartis, darbo pasiūlymas arba atitinkamais atvejais – šių dokumentų projektai;
- b. visi atitinkamo organo posėdžių protokolai arba tinkamumo vertinimo ataskaita ir (arba) kitas tinkamumo vertinimo dokumentas;
- c. numatyta įgaliojimų pradžios data ir trukmė;
- d. kiek pareigybei, kurią užimti asmuo sutiko, turėtų būti skiriama laiko;
- e. pagrindinių asmens pareigų ir atsakomybės sričių aprašas;
- f. jei asmuo pakeičia kitą asmenį – to kito asmens vardas ir pavardė.

1.3 Rekomendacijas galinčių pateikti asmenų (geriausia bankų ar finansų sektoriaus darbuotojų) sąrašas, kuriame būtų pateikti jų kontaktiniai duomenys, tarp jų – vardas, pavardė, įstaiga, pareigos, telefono numeris, el. pašto adresas, profesinių ryšių pobūdis ir tai, ar su šiuo asmeniu esama arba būta neprofesinių ryšių.

2. Įstaigos atliekamas tinkamumo vertinimas

2.1 Turėtų būti pateikiama ši informacija:

- a. informacija apie kiekvieno įstaigos atlikto asmens tinkamumo vertinimo rezultatus, pvz., atitinkamo organo posėdžio protokolai, tinkamumo vertinimo ataskaita ir (arba) kiti tinkamumo vertinimo dokumentai, kuriuose pagrindžiami atlikto vertinimo rezultatai;
- b. ar įstaiga yra svarbi, kaip apibrėžta gairėse;

c. įstaigos kontaktinis asmuo.

3. Žinios, gebėjimai ir patirtis

3.1 Gyvenimo aprašymas (*curriculum vitae*), kuriame būtų pateikti duomenys apie išsilavinimą ir profesinę patirtį (įskaitant profesinę patirtį, akademinės kvalifikacijos ir kitą atitinkamą mokymą), įskaitant visų organizacijų, kurioms asmuo dirbo, pavadinimus ir pobūdį, eitų pareigų pobūdį ir trukmę, pirmiausia nurodant visą veiklą, priskirtą norimai užimti pareigybei (su bankais ir (arba) vadovavimu susijusi patirtis).

3.2 Į pateiktiną informaciją turėtų būti įtrauktas įstaigos pareiškimas, ar buvo įvertinta, kad asmuo turi reikiamą šiose gairėse nurodytą patirtį, o jei įvertinta, kad neturi, – informacija apie sudarytą mokymo planą, įskaitant mokymo turinį, rengėją ir datą, iki kurios mokymo planas bus baigtas įgyvendinti.

4. Reputacija, sąžiningumas, dorumas

4.1 Įrašai apie teistumą ir atitinkama informacija apie baudžiamuosius tyrimus, procesus, svarbias civilines, administracines bylas, drausmines procedūras (įskaitant teisės eiti įmonės direktoriaus pareigas atėmimą, bankroto, nemokumo ir panašias procedūras), ypač informacija, pateikta oficialioje pažymoje arba kitame patikimame informacijos apie tai, kad asmuo nėra teistas, dėl jo nevykdomi tyrimai ir jam nėra iškeltų bylų, šaltinyje (pvz., trečiosios šalies atliktas tyrimas, ES įsisteigusio advokato ar notaro liudijimas).

4.2 Pareiškimas apie tai, ar baudžiamasis procesas tebevyksta arba ar asmuo arba jo valdoma organizacija nemokumo arba panašioje procedūroje dalyvavo kaip skolininkas (-ė).

4.3 Informacija apie:

- a. priežiūros institucijos atliekamus tyrimus, vykdymo užtikrinimo procedūras arba sankcijas, su kuriais asmuo tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs;
- b. registracijos, leidimo, narystės ar licencijos prekybai, įmonei ar profesijai nesuteikimą, registracijos, leidimo, narystės arba licencijos atšaukimą, panaikinimą, nutraukimą arba pašalinimą iš atitinkamos organizacijos reguliavimo ar valdžios institucijos, profesinės įstaigos ar asociacijos iniciatyva;
- c. atleidimą iš darbo arba pareigų, pagrįstų patika arba pasitikėjimu, panašią situaciją arba prašymą atsistatydinti iš šių pareigų (išskyrus etatų mažinimą);
- d. ar asmens, kaip įsigyjančio asmens arba įstaigos veiklai vadovaujančio asmens, reputacijos vertinimą jau yra atlikusi kita kompetentinga institucija (įskaitant tos institucijos tapatybės duomenis, vertinimo datą ir vertinimo rezultatų įrodymą) ir, jei to reikalaujama, asmens sutikimą, kad tokios informacijos būtų prašoma ir kad pateikta informacija būtų tvarkoma ir naudojama tinkamumo vertinimo tikslais;
- e. ar asmenį yra kada nors anksčiau vertinusi kita – ne finansų sektoriaus – institucija (įskaitant šios institucijos tapatybės duomenis ir to vertinimo rezultatų įrodymą).

5. Finansiniai ir nefinansiniai interesai

5.1 Turėtų būti atskleisti visi finansiniai ir nefinansiniai interesai, dėl kurių gali kilti interesų konfliktų, įskaitant šiuos dalykus (bet jais neapsiribojant):

- a. visi asmenį ir artimus jo šeimos narius (arba įmonę, su kuria asmuo glaudžiai susijęs) ir įstaigą, jos patronuojančiąją ar patronuojamąsias įmones arba bet kurį kvalifikuotąją šios įstaigos akcijų paketo dalį turintį asmenį, įskaitant šių įstaigų narius arba pagrindines funkcijas atliekančius asmenis, siejantys finansiniai (pvz., su paskolomis, turimomis akcijomis susiję) ir nefinansiniai interesai arba ryšiai (pvz., artimi ryšiai, tokie kaip su sutuoktiniu, registruotu partneriu, sugyventiniu, vaiku, tėvu arba motina ar kitais kartu gyvenančiais asmenimis);
- b. ar asmuo vykdo veiklą arba turi (arba per pastaruosius dvejus metus turėjo) komercinių ryšių su kuria nors iš pirmiau nurodytų įstaigų ar asmenų arba ar yra įtrauktas į teisinę procedūrą su tomis įstaigomis ir asmenimis;
- c. ar asmuo ir artimi jo šeimos nariai turi konkurencinių su įstaiga, jos patronuojančiąja arba patronuojamosiomis įmonėmis susijusių interesų;
- d. ar asmuo siūlomas kurio nors vieno reikšmingo akcininko vardu;
- e. visi finansiniai įsipareigojimai įstaigai, jos patronuojančiajai arba patronuojamosioms įmonėms (išskyrus veiksnius hipotekos paskolas, dėl kurių sulygta laikantis „ištiestosios rankos„ principo);
- f. visos per pastaruosius dvejus metus (nacionaliniu arba vietos lygmeniu) eitos politinės įtakos pareigos.

5.2 Jei nustatomas reikšmingas interesų konfliktas, įstaiga turėtų pateikti pareiškimą, koku būdu šis konfliktas buvo pakankamai sumažintas arba panaikintas, be kita ko, nurodyti atitinkamas įstaigos interesų konfliktų valdymo politikos dalis arba specialią konfliktų valdymo ar mažinimo tvarką.

6. Skiriamas laikas

6.1 Turėtų būti pateikti visi svarbūs ir būtini duomenys, kad asmuo gali skirti pakankamai laiko įgaliojimams vykdyti, tarp jų:

- a. informacija apie tai, kiek mažiausiai laiko bus skirta asmens funkcijoms įstaigoje vykdyti (per metus ir per mėnesį);
- b. asmens vykdomų įgaliojimų, kuriais siejami pagrindiniai tikslai yra komerciniai, sąrašas, įskaitant tai, ar taikomos KRD 91 straipsnio 4 dalyje nustatytos privilegijuotojo skaičiavimo taisyklės²⁷;

²⁷ Kai asmuo pasinaudoja galimybe turėti keletą įgaliojimų toje pačioje grupėje, įmonėse, kuriose įstaiga turi kvalifikuotąją akcijų paketo dalį, arba įstaigose, kurios priklauso toms pačioms institucinėms užtikrinimo sistemoms.

- c. jei privilegijuotojo skaičiavimo taisyklės yra taikomos, – visų įmones siejančių sąsajų paaiškinimas;
- d. įgaliojimų, kuriais siekami pagrindiniai tikslai yra nekomerciniai arba kurie suteikti vien asmens ekonominių interesų valdymo tikslais, sąrašas;
- e. įmonių arba organizacijų, kuriose turimi šie įgaliojimai, dydis, įskaitant, pvz., bendrą turtą, tai, ar įmonė yra biržinė, ir darbuotojų skaičių;
- f. visų papildomų su šiais įgaliojimais susijusių atsakomybės sričių (pvz., pirmininkavimo komitetams) sąrašas;
- g. kiekvienam įgaliojimui per metus numatomas skirti laikas dienomis;
- h. posėdžių skaičius per metus pagal kiekvieną įgaliojimą.

7. Kolektyvinės žinios, gebėjimai ir patirtis

7.1 Įstaiga turėtų pateikti valdymo organo narių pavardžių sąrašą ir glaustai nurodyti atitinkamas jų pareigas bei funkcijas.

7.2 Įstaiga turėtų pateikti pareiškimą apie jos atliktą bendrą viso valdymo organo kolektyvinio tinkamumo vertinimą, įskaitant pareiškimą apie tai, kaip asmuo prisideda prie bendro valdymo organo tinkamumo (t. y. atlikus vertinimą pagal I priede pateiktą tinkamumo matricą arba kitą įstaigos pasirinktą ar atitinkamos kompetentingos institucijos reikalaujamą metodą). Jame turėtų būti aprašyta, kaip valdymo organas bendra sudėtimi užtikrinama, kad valdymo organas turėtų pakankamai įvairios patirties, taip pat turėtų būti nurodytos visos spragos arba trūkumai ir jiems šalinti taikytos priemonės.

8. Teikiant paraišką turėtų būti pateikta visa kita svarbi informacija.

